

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
174. (1240.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2915 ▲
1 amerikai dollár	3,3625 ▲
100 magyar forint	1,4995 ▼

Aktuális

3

Alsóházi intrikák

A házszabályzat ismételt áthágásával és hivatalbeli visszaéléssel vádolja az ellenzék Roberta Anastase képviselőházi elnököt, akinek két hétre felfüggesztenék mandátumát.

Társadalom

7

Terjed a nyugat-nílusi vírus

Újabb öt esetben igazolták a hazai egészségügyi hatóságok a nyugat-nílusi vírus okozta fertőzés jelenlétét az országban. Az eddigi mérleg: húsz megbetegedés. Az illetékesek vizsgálják, hogyan terjed a fertőzés, amely súlyos idegrendszeri szövődeményeket okozhat.

Kultúra

8

Terényi Edét köszöntötték

A Quadro Galériában kiállítással és koncerttel köszöntötték hétfő este barátai és tisztelői a hetvenöt éves Terényi Edét, Kolozsvár, Erdély művészeti életének egyik fontos egyéniségét. A zeneszerző és zenetudós új arcát is megmutatta: az egybegyűltek grafikai munkáit is megtekinthették.

Vezércikk

3

Szolgáltatás?

Ha tetszik, ha nem, de úgy tűnik, hogy a prostitúció egyetemes, nem törődik sem térrel, sem idővel, és el kellett jönnie annak a napnak, amikor parlamenti törvénykezdeményezéssel Románia is elindul a sokfelé már ezerszer megismételt és mégis mindig újrakezdődő viták útján. (...) Egyetlen oldalról, egyetlen olyan érv sem fog elhangzani, amelyet valahol, valamikor ne mondtak volna el vagy nem írtak volna le. ▶

Székedi Ferenc

Örömlányok, nyugtával

Legalizálná az üzletszerű kéjelgést egy kormánypárti törvénytervezet**A hatóságok jelenleg tehetetlenek. Az örömlányok legfeljebb bírságot kapnak a rendőrségtől, s másnap folytatják, ahol abbahagyták**

Számlatömbbel látná el a hazai prostituáltakat Silviu Prigoană demokrata-liberális politikus, aki abban bíz, a prostitúció legalizálása révén biztonságosabb és az ország számára jövedelmező lehet a hazai szexipar. Az RMDSZ még nem döntött, támogatja-e az elképzelést. A tervek szerint az önkormányzatokra hárul a szexuális szolgáltatás adminisztrációja, ám az ÚMSZ által megkeresett helyhatóságok máris ellenzik a kezdeményezést. Az egyházi és a civil szféra megosztott: előbbi szerint a legalizálás erkölcstelen, utóbbi úgy véli, a törvény révén nemcsak a társadalom, a prostituáltak is védettebbé válhatnak. **4. és 7. oldal ▶**

Génmanipulált agrártárca?

Sipos M. Zoltán

▶ Nyilvánvaló hivatali összeférhetetlenségre hivatkozva hetvenhárom civil szervezet neheztel Valeriu Tabără kinevezése miatt a mezőgazdasági miniszterium élére, és a tárcavezető azonnali lemondását követelik. A lapunkhoz eljutott sajtóközleményük szerint az új tárcavezető „a döntéshozás összes szintjén végzett erőteljes lobbitevékenységével aktív szerepet játszott a génmódosított (GMO) növények romániai terjesztésében”. A jobbara környezetvédelemben érintett civil szervezetek az érdeklentét feloldását kéri egy új miniszter kinevezése révén.

Folytatása a 6. oldalon ▶

Felgyújtott RMDSZ-autó

▶ Ismeretlen tettesek tegnapra virradó éjszaka kettő és három óra között Marosvásárhelyen felgyújtották az RMDSZ egyik gépkocsiját. Az autót

Szepessy László, az RMDSZ elnöki hivatalának igazgatója használta, aki szerint megfélemlítési szándékkal követték el a vandál tettet. **3. oldal ▶**

Az autót Markó Béla szövetségi elnök hivatalának igazgatója használta

EP: ostorozták Franciaországot

ÚMSZ

▶ Franciaország romákkal szembeni politikáját ostorozta tegnap az Európai Parlament több képviselője Strasbourgban. A szocialisták, a liberálisok, a zöldek és a kommunisták határozattervezeteket terjesztettek elő, amelyekben elítélnék a romániai és bulgáriai romák közelmúltbeli kitoloncolását. Guy Verhofstadt, a liberálisok vezetője óva intett a „populista, sőt olykor rasszista tendenciáktól”, amelyek szerinte megfigyelhetők Franciaországban és más EU-tagállamokban. „Ez a hozzáállás ellentmond azoknak az elveknek, amelyek az uniót alkotják” – hangsúlyozta.

Folytatása a 2. oldalon ▶

Röviden

Pofozkodással vádolják Traian Băsescu öccsét

Panaszt emelt a rendőrségen egy konstancai nő az államfő öccse ellen. Az asszony azt állítja, hogy Mircea Băsescu a múlt hét végén felpofozta. Az incidens állítólag Konstancán történt, az utcai forgalomban. A nő autójában hazafele igyekezett, sávot készült váltani, ám Mircea Băsescu gépkocsijával elébe vágott, majd – miután kis híján összeütköztek – dühösen kiszállt és elcsattant a pof. Az asszony azt állítja, vele volt a húga is, így szemtanúja is van az eseménynek. Az államfő öccse elismerte tegnap, valóban forgalmi incidensbe keveredett a nővel a hétvégén, ám határozottan tagadta, hogy megütötte volna. „Ki sem szálltam az autóból. Ha valaki bizonyítani tudja, hogy megpofoztam a nőt, állok elébe” – írta közleményében Mircea Băsescu, majd emlékeztetett: sok mindennel gyanúsították már a sajtóban, de egyik vád sem igazolódott be.

Tömegsírra bukkantak Szlovéniában

Közel 700 ember földi maradványait tartalmazó, II. világháborús tömegsírra bukkantak Szlovéniában az osztrák határ közelében – írta tenapi számában a Kleine Zeitung című osztrák napilap. A tömegsírban feltehetően olyan embereknek a holttesteit temették el, akikkel Tito partizánjai végeztek a háború végén. A szlovén munkaügyi minisztérium katonasírok ügyében illetékes képviselője szerint az áldozatok testén ütések és lövések okozta súlyos sebesülések nyomai láthatók. Többségüket térdelő helyzetben végezték ki. A ljubljana hatóságok a következő napokban határoznak arról, hogy hova temessék át az áldozatokat.

Országos razzia egy német újnáci csoport ellen

Országos méretű razzia indult tegnap a „Nemzeti Politikai Foglyok és Hozzáértő Segélyszervezet” (HNG) elnevezésű újnáci egyesület ellen – jelentette be Berlinben a szövetségi belügyminisztérium. A hatóságok átkutatták az országsszerte működő szervezet helyiségeit, és iratokat foglaltak le. Az akció hátterében a szervezet betiltásával kapcsolatos vizsgálat áll. „A HNG és a hasonló szélsőjobboldali csoportosulások nem alkotmányunk talaján állnak, és veszélyeztetik a társadalmi összetartást” – jelentette ki Klaus-Dieter Fritsche belügyi államtitkár.

Verekedés volt az ukrán parlamentben

Összeverekedtek az ukrán parlament képviselői tegnap Kijevben a kormány tervezett megszorító intézkedései miatt. Az ellenzéki honatya megpróbálták átvinni az ellenőrzést az ülésterem emelvénye fölé, azonban a kormánypárti képviselők visszalökődtek őket. Az ellenzék amiatt tiltakozott, hogy Viktor Janukovics államfő a duplájára emelte a háztartási gáz árát, illetve 55-ről 60-ra változtatta a nyugdíjkorhatárt a nőknél. Mindkét intézkedés a kulcsfeltétele volt Nemzetközi Valutalap (IMF) 15 milliárd dolláros válságkezelő hitelének. Miközben az ellenzéki képviselők odabent verekedtek, az épület előtt az ellenzék mintegy 6 ezer híve tüntetett a megszorítások ellen.

Erdőtűzek fenyegetnek spanyol városokat

Lakott területekhez közelítettek tegnap a kelet-spanyolországi Valencia kikötőváros környékén pusztító erdőtűzek. A Valenciától délre fekvő Ontinyent és Agullent településeken több házból átmenetileg ki kellett költöztetni a lakókat. Egy iskola és egy textilgyár épülete porig égett, számos utat lezárták a forgalom elől. A tűzoltásban repülőgépeket és helikoptereket is bevetnek, a munkálatokban a hadsereg egy különleges alakulata is segít.

EP: ostorozták Franciaországot

Folytatása az 1. oldalról

Martin Schulz, a szocialisták frakcióvezetője „boszorkányüldözést” emlegetett, és név szerint Nicolas Sarkozy francia elnököt, Francois Fillon kormányfőt és Brice Hortefeux belügyminisztert tette felelőssé. Daniel Cohn-Bendit, a zöldek vezetője úgy vélte felszólalásában, hogy amit Franciaország (a romákkal) művel, az ellentmond az európai szerződés rendelkezéseinek.

Pierre Lellouche, a francia külügyminisztérium európai ügyekkel foglalkozó államtitkára „túlzsáknak és igazságtalannak” nevezte az EP-képviselők részéről megfogalmazott bírálatokat. A politikus arra hivatkozott, hogy az uniós jogszabályok értelmében a románok, a bolgárok, az írek, a belgák vagy bármelyik tagállam polgárai legfeljebb három hónapig tartózkodhatnak valamely uniós országban, és ez számos feltételhez, szigorú kerethez kötött. A francia államtitkár csütörtökön és pénteken Eric Besson

Pierre Lellouche francia államtitkár igazságtalannak nevezte a vádakat

bevándorlásügyi miniszterrel együtt Bukarestben folytat tárgyalásokat a romákérdésről. Lellouche nyilatkozatában ismét Romániát tette felelőssé a kialakult helyzetért, és úgy fogalmazott, hogy a bukaresti kormány „nem teljesíti kötelezettségeit saját állampolgárai iránt”.

Tabajdi Csaba, az MSZP EP-delegációjának vezetője a tegnapi plenáris ülésen benyújtott írásbeli hozzászólásában azt hangsúlyozta, hogy a franciaországi események rámutattak: a probléma leegyszerűsítésével nem érhető el tartós, az érintettek helyzetét előmozdító megoldás. A politikus azt szorgalmazta, hogy nemzeti szinten készítsenek minden tagállamban középtávú romaintegrációs cselekvési programot. Hozzátette: a franciaországi események azt is igazolták, hogy a roma közösségek társadalmi integrációját nem lehet pusztán nemzeti keretek között megoldani, ezért az Európai Bizottságnak koordináló és ellenőrző szerepet kellene vállalnia.

Barroso: be kell tartani a kisebbségek jogait

Az Európai Unió tagállamainak be kell tartaniuk a kisebbségek jogait – figyelmeztetett tegnap az Európai Parlamentben Jose Manuel Barroso. Az Európai Bizottság elnöke a franciaországi romák kitoloncolásával kapcsolatos interpellációra válaszolt, miután az EU helyzetét értékelő beszédet tartott Strasbourgban. „Európában mindenkinek be kell tartania a törvényeket. A kormányoknak figyelniük kell az emberi jogokra, köztük a kisebbségi jogokra is. Az Unióban nincs helye a rasszizmusnak és a xenofóbiának. Ha a jelenség felüti a fejét, mindannyiunknak felelősségteljesen kell eljárniuk” – mondta Barroso az EP-képviselőknek.

Száz napját értékelte Orbán

MTI

A bankadó bevezetése és a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) való tárgyalás történetét mutatja, hogy a nemzeti ügyek kormánya kitart a gazdasági önrendelkezés mellett – közölte Orbán Viktor miniszterelnök kormánya eddigi száz napjának tevékenységét értékelve tegnap.

Szerinte az előző kormány valótlan számokra épülő költségvetése veszélyes helyzetbe hozta az országot, és ezért kellett a pénzügyi stabilitás érdekében számos intézkedést hozni. Ezek közül külön is kiemelte a bankadót, amelynek kapcsán úgy fogalmazott: sosem vágyott „a bankmenedzserekkel való küzdelem Che Guevarájának” szerepére, de az örökölt helyzet miatt olyan döntéseket kellett hozni, amelyek még a magyarok igazságérzetével is találkozhatnak. A gazdasági önrendelkezésről szólva úgy fogalmazott: úgy akarunk beilleszkedni a világ-gazdaságba, hogy a beilleszkedés módja a mi döntésünk legyen. Mesterházy Attila szerint Orbán Viktor beszédében nem a valóságról, hanem a fejében lévő utópiákról beszélt. A szocialista pártelnök-frakcióvezető tegnapi sajtótájékoztatóján úgy fogalmazott: a miniszterelnök a beszédében féligazságokat mondott.

Egy napra megbénult Párizs

Hírösszefoglaló

Mintegy 2,5 millióan tiltakoztak tegnap Franciaországban a kormány tervezett nyugdíjreformja ellen. Dél előtt több nagyvárosban voltak felvonulások, délután pedig Párizsban szórítottak sok százezer embert utcára a szakszervezetek. Tiltakozó sztrájkok is voltak: a közalkalmazottak egynegyede szüntette be a munkát, a vonatok fele nem járt, és a nagyvárosi metróközlekedésben is komoly fennakadások voltak.

A megmozdulást az váltotta ki, hogy a francia kormány a jelenlegi 60 évről előbb 62, majd 2018-ig 67 évre akarja emelni a nyugdíjkorhatárt, és 40,5-ről 41,5 évre azt az időt, ameddig nyugdíjra léphet kell fizetni ahhoz hogy valaki öregségi nyugdíjat kapjon. Ezzel az előzetes számítások szerint 70 milliárd eurót fog megtakarítani az állam. A legfrissebb közvélemény-kutatások szerint az emberek kétharmada igazságtalannak tartja a készülő reformot, de ugyanennyien úgy gondolják,

hogy a sztrájkok miatt a kormány nem változtat szándékán. A kabinet több tagja is jelezte, hogy kisebb módosítások lehetségesek (például a fizikailag nagyon megterhelő munkát végző vagy a munkát fiatal korukban kezdők esetében), de a nyugdíjreform alapelvei megmaradnak. Szakértők szerint bármilyen sokan vonultak is utcára, nem valószínű, hogy a szakszervezetek képesek lennének egy olyan sztrájk megszervezésére, amely visszazokozna kényszerítene a kormányt.

Délután Párizsban szórítottak sok százezer embert utcára a szakszervezetek

Fotó: Reuters

Amerikához fordult Abbász

Hírösszefoglaló

Az Egyesült Államokhoz fordult segítségért Mahmúd Abbász palesztin államfő tegnap. Abbász a ciszjordániai telepítési moratórium ügyében kérte közvetítésre az amerikaiakat, ugyanis ha Izrael nem hosszabbítja meg a szeptember 26-án lejáró tilalmat, a palesztinok megszakítják az épphogy újraindult közvetlen kétoldalú tárgyalásokat. Izrael azt közölte, a tilalmat nem fogják jelenlegi formájában meghosszabbítani. A problémát az okozza, hogy a kérdéses területeket Palesztina a saját részének tekinti, így Benjámín Netanjahu izraeli miniszterelnök döntését a telepítési moratórium meghosszabbításáról szándékai egyfajta tesztjének tekinti Abbász. Az amerikai elnök azt szeretné, ha a felek egy éven belül megkegyelmeznek a béke főbb elemeiről. Az izraeli miniszterelnök reményei szerint ez lehetséges lesz. Benjámín Netanjahu hétfő este amerikai törvényhozókkal találkozott Tel-Avivban, és Nir Hefec szóvivő szerint e megbeszélésen hangzott el a kormányfő bizakodó nyilatkozata. „Hiszek abban, hogy késlekedések és megszakítások nélkül folytatandó közvetlen tárgyalások révén egy éven belül eljuthatunk a békéig” – idézte a szóvivő Netanjahut. A kormányfő hangsúlyozta, hogy elérhető a tárgyalások célja – az önálló palesztin állam létrehozása – az Egyesült Államok, az Európai Unió, az ENSZ és Oroszország alkotta közel-keleti kvartett közreműködésével. Izrael és a Palesztin Hatóság 20 havi szünet után a múlt héten csütörtökön Washingtonban újította fel közvetlen békétárgyalásait.

Felgyújtották az RMDSZ autóját

Antal Erika

► Ismeretlen tettesek felgyújtották az RMDSZ tulajdonában levő egyik hivatali személygépkocsit Marosvásárhelyen. A rendőrség kiszállt a helyszínre, és nyomoz az ügyben. Az RMDSZ elnöki hivatalának igazgatója, Szepessy László (képzőművész) használta azt a gépkocsit, amelyben ismeretlen tettesek már korábban is kárt okoztak, például kivágták a gumijait, vagy savval öntötték le. Tegnapra virradó éjszaka kettő és három óra között Szepessy László lakása közelében gyújtották fel az autót, amelyről a lángok áterjedtek a mellette parkoló gépkocsira is, szerencsére az időben érkező tűzoltóknak sikerült megakadályozniuk a tűz továbbterjedését. Szepessy László lapunk érdeklődésére elmondta, elég furcsa lenne a véletlenül magyarázni, hogy éppen az általa használt gépkocsit rongálták meg többször is az utóbbi hónapokban. Az elnöki hivatal igazgatója úgy véli, a tettesek megfélemlítési szándékkal követték el tettüket. ◀

Alsóházi intrikák

Roberta Anastase házelnök „felmentette” az egyszerű indítvány alól Valeriu Tabără agrárminisztert. Fotó: Mediafax

ÚMSZ

► A házszabályzat ismételt átjárásával és hivatalbeli vizsgálattal vádolja az ellenzék Roberta Anastase képviselőházi elnököt. Călin Popescu-Tăriceanu, a Nemzeti Liberális Párt alsóházi frakcióvezetője bejelentette, kéri fogják a jogi bizottságtól, hogy két hétre függeszse fel a házelnök mandátumát. Az ellenzék felháborodását a váltotta ki, hogy a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) tegnap Anastase „cinkosságával” megpróbálta módosítani a szabályzat-felügyelő bizottság összetételét Eugen Nicolicea független honatya bevételeivel. A szavazást követően az ellenzéki frakciók kivo-

nultak a teremből, de a házelnök még utánuk kiáltotta, hogy távozásukat úgy értelmezi, hogy ezzel visszavonják a vita előtt álló mezőgazdasági témában benyújtott egyszerű indítványukat, majd berekesztette az ülést. Utólag Victor Ponta PSD-elnök jelezte, a jogi bizottságnál és az ügyészségnél is bepanaszolják Anastasét, de arra is készen állnak, hogy EP-frakcióik, illetve a bukaresti nagykövetségek révén az uniós tagországok tudtára adják, Románia nem teljesíti a csatlakozáskor vállalt demokrácia-kritériumokat. „A PD-L számára a valódi tét, hogy ellehetetlenítse számunkra az októberi bizalmatlansági indítvány benyújtását, ugyanis attól tartanak, hogy a

plénium megszavazná azt, és a Boc-kormányt mennie kellene” – fogalmazott Ponta.

„Én nem ilyenek képelem a konstruktív ellenzékét” – kommentálta az ÚMSZ-nek Máté András Levente frakcióvezető-helyettes a képviselőházban történeteket. A politikus szerint Roberta Anastase házelnök „most az egyszerű” jogszerűen járt el, amikor berekesztette az ülést. „Nem értem a szociáldemokratákat. Arra hivatkoztak kivonulásukkor, hogy az új munkaügyi miniszter nem jelent meg hétfőn a plénumban, ezért nem tudtuk megvitatni az egyik törvényt. Ioan Botiș azonban ott volt az ülésen, rajta nem múltott” – magyarázta lapunknak a képviselő. ◀

Vége a soroknak – ígéri Ioan Botiș

Cs. P. T.

► „Sajnálom, hogy az adófizetőknek sorba kellett állniuk a társadalombiztosítási járulékok kifizetésekor. Ezt a problémát kiküszöböljük” – jelentette ki az újságíróknak tegnap délután Ioan Botiș munkaügyi miniszter, miután az adótörvénykönyv tervezett módosításairól tárgyalt Gheorghe Ialomițianu pénzügyminiszterrel és Emil Boc kormányfővel. A tárcavezető kijelentésével részben megelégedte azokat a döntéseket, amelyeket mai ülésén hoz majd a kormány a „hírherd” 58-as sürgősségi rendelettel kapcsolatban. Eszerint várhatóan elfogadják majd azt az RMDSZ-es javaslatot, hogy a független szakmai tevékenységből (például szerzői jogból) származó jövedelem utáni társadalombiztosítási járulékokat ne az adófizetőnek, hanem a szerződéses megbízónak kelljen kifizetnie. Ezt a döntést tegnap részben megelégedte lapunknak Olosz Gergely RMDSZ-es képviselőházi frakcióvezető is, aki hétfőn részt vett a témában tartott koalíciós tanácskozáson. „Azt kértük, hogy a megbízó feladata legyen a járulékok kifizetése, így terhermentesítjük a hivatalokat és a polgárokat. Különbséget kell tenni a valóban szerzői jogi jövedelemben részesülők és a cikkdíjnak álcázott bérekben részesülő polgárok között” – magyarázta lapunknak a frakcióvezető. ◀

Bănescu „gazemberezett”

ÚMSZ

► „Nem az ország, hanem a nyugdíjpénztár helyzete drámai, ugyanis a 3,6 milliárd eurós hiánnyal nem lehet játszani” – pontosította újságírói kérdésre Traian Bănescu államfő az egy nappal korábban tett kijelentését. A májusi árvekelt okozta kárelhárítást és gátépítést megtekintő Bănescu ugyanakkor elmondta, hogy a felelőség azokat a „gazembereket” terheli, akik nyugdíjnövelő ígéreteikkel szavazatokat vásároltak a kiszolgáltatott nyugdíjasoktól. Arra a kérdésre, hogy a költségvetési hiányt továbbra is a Nemzetközi Valutalap (IMF) felvett kölcsönből finanszírozzák, Bănescu nem adott kategorikus választ. „Meglátjuk, több lehetőségünk is van” – fogalmazott az államfő, majd

ismételt az azt róttá fel a sajtónak és politikai ellenfeleinek, hogy fedezet nélkül duplázták meg a nyugdíjakat, nem vették figyelembe a nyugdíjpénztár összeomlására vonatkozó figyelmeztetést. Újságírói kérdésre Bănescu elmondta, hogy mit gondol a PSD-ről: a szociáldemokraták csak megszavazták a 2007-es és 2008-as „semmirekellő” költségvetéseket, az akkor kormányon levő liberálisok bár elveszítették a választásokat, túl könnyen megúszták. Az elnöki támadás célpontja, Călin Popescu-Tăriceanu volt kormányfő „államfőhöz méltatlannak” nevezte Bănescu „gazemberes” megjegyzését, Eugen Nicolăescu volt egészségügyi tárcavezető továbbment, szerinte a jelző jobban talál az államfőre, akit hazugsággal is vádolt. ◀

Traian Bănescu (középen) nem csak a gátakkal foglalkozott. Fotó: Mediafax

Opreán múlik a kormány sorsa?

ÚMSZ

► „Egyelőre ez a kormány a mi szavazatainkon áll vagy bukik. Szeretném, ha ezt mindenki megértene, akinek pedig ez nem tetszik, keressen más kormánytöbbséget a parlamentben” – fogalmazott tegnap élesen Gabriel Oprea, az Országos Szövetség Románia Haladásáért (UNPR) ügyvezető elnöke. A védelmi tárcát is vezető politikust sokat sejtetően hozzátette: nagyobb tiszteletet vár a parlamenti többség biztosításáért. Oprea szerint az UNPR nem állt elő igényekkel a múlt heti kormányátalakítás alkalmával, és magyarázatot sem kért a miniszterelnöktől a hat tárcavezető leváltása mögött álló okokra. Hozzátette: alakulata ugyanakkor bármikor készen áll „további felelősséget” vállalni a kormányban. „Marian Sârbu és Cristian Diaconescu két olyan név, két olyan szakértő, akik Emil Boc vagy bármelyik más miniszterelnök kormányában megállnák a helyüket. Az a tény, hogy ketjük közül egyelőre egyik sincs a kabinetben, azt mutatja, hogy a kormányátalakítást politikai kritériumok alapján hajtották végre” – érvelt a védelmi miniszter. Hozzátette: nem szeretné, ha szavait fenyegetőzésként értelmeznék, és lojalitást vár a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) részéről. ◀

Szolgáltatás?

Ősi mesterségnek szokás nevezni. Elkísérte és elkíséri az emberiséget, minden korban és minden kultúrkörben hivatkoznak rá. Jelentős helyet kapott az irodalomban, a képzőművés-

szetben, a filmművészetben. De a természet- és társadalomtudományokban, a vallási dogmákban, az erkölcsstanban, sőt az általános jogi vitákban ugyanúgy hivatkoznak rá, mint a család- vagy éppen az emberjogi kérdésekben, ráadásul még a gazdasági-pénzügyi és a turisztikai vonatkozások sem megvetendő. Diadalmasan bevonult a virtuális világba is, hiszen nagyon szereti a háttéralkotást és a korlátok nélkülséget. Ha tetszik, ha nem, de úgy tűnik, hogy a prostitúció egyetemes, nem törődik sem térrel, sem idővel, és el kellett jönnie annak a napnak, amikor parlamenti törvénykezdeményezéssel Románia is elindul a sokfelé már ezerszer megismélt és mégis mindig újrakezdődő viták útján. Az üzletszerűen üzött, a szolgáltatónak anyagi hasznot hozó szexuális szolgáltatásokat be lehet illeszteni a törvényesen elismert jövedelemszerző, következképpen adózható tevékenységek sorába? Ha igen, akkor erre is ugyanolyan szakmai engedélyeztetési-környezeti-pénzügyi-intézményi és más előírások vonatkozhatnak – a párhuzamokat senki ne vegye zokon – mint a gáz- és vízvezeték-szerelésre, a fotózásra és videózárra, a honlappszervezésre, a családorvosi szolgáltatásokra vagy éppen más olyan tevékenységekre, amelyek a szerzői jogokkal kapcsolatosak és mostanság a közbeszéd tárgyai lettek.

Ha törvényesen Romániában is elismerik a prostitúciót mint mesterséget, akkor a szexuális szolgáltatásait áruba bocsátó lehet egyéni vállalkozó, de alapíthat akár korlátozott felelősségű társaságot is, sőt ha többen összefognak, a részvénytársaság sem kizárt. Ami azt is jelenti: a törvényesen elismert szexuális szolgáltatónak egész sor állami szabályozásnak kell magát alávetnie, nem kerülheti meg a közegészségügyet, tevékenységét csak a székhelyen vagy a bejelentett munkaponton folytathatja, figyelnie kell a környezeti ártalmakra és semmilyen formában nem vehet részt fekete munkában. Ha pedig valaki mégis erre adja – bocsánat, mindenekelőtt nem a fejét! – akkor a törvény szigorával találkozhat az utak szélén ugyanúgy, mint a tömbházlakásokban, a hegyvidéki panziókban vagy éppen az ötszillagos szállodákban. A munka tárgyát tekintve kissé abszurdnak tűnnek a fenti megfogalmazások, pedig egyáltalán nem azok, és szinte biztosra vehető, hogy a cégbíróságok bibliájában, a mesterségek mifelénk CAEN-nek nevezett nagykönyvében is megtalálják a megfelelő kódot. Kezdődhet tehát a közvita, de annak a tudatában: egyetlen oldalról, egyetlen olyan érv sem fog elhangzani, amelyet valahol, valamikor ne mondtak volna el vagy ne írtak volna le. És lévén a szóhoz hasonlóan az ősi mesterség is emberhez kötött, még sokáig állja az idők próbáját...

Román lapszemle

A fizetések csökkentése és a hozzáadott érték-adó emelkedése arra késztet sok román polgárt, hogy vásárlásait Szerbiában intézze, ahol az árak akár kétszer alacsonyabbak is lehetnek. (Romania Liberă) ► Új hivatala első napjaiban már közúti szabálytalankodáson kapták Ioan Botiș munkaügyi minisztert, aki a parlament épülete előtt autójával átvágta a záróvonalon. (Gândul) ► Az 58-as kormányrendelet egy enyhített változatára számíthatnak mindazok, akiknek keresete szerzői jogdíjakból származik. A kiszárgott információk szerint egy 16,5 százalékos CAS-hozzájárulással a szerzői jogdíjból élők kivételezett helyzetbe jutnának a szabadfoglalkozásúakkal és a magánvállalkozókkal szemben. (Evenimentul Zilei)

Sztrádaprojektek – sztráda nélkül

Az egymást követő kormányok nagy-szabású infrastrukturális elképzelései, hangozó ígéretei ellenére gyakorlatilag húsz éve egyhelyben topog az autópályák építése. Románia az autópályák tekintetében is a legrosszabbul áll az Európai Unió szintjén.

Bogdán Tibor

Románia jelenleg mindössze 321 kilométer sztrárával rendelkezik – ezek minősége is igen sok kívánnivalót hagy maga után, állandó foltozgatásuk lassan több pénzt emészt fel, mint megépítésük.

Pártkliensek előnyben

Jóllehet a román illetékesek pontosan tudják, hogy nincs elegendő pénz a sztrádák megépítésére, nem szűkölködnek grandiózus projekteken. Radu Berceanu, most leköszönt közlekedési minisztert mandátumának átvételkor 836 kilométer autósztára építésére tett ígéretet megbízatása négy éve alatt. Pártja, a Demokrata-Liberális Párt ezzel szemben a kampány idején egyenesen 1300 kilométernyi autópályát ígért. A tárcavezető tavaly már csak arról beszélt, hogy idén 102 kilométer sztrárával bővül a hazai közúti infrastruktúra, aztán a nyár elején beismerte, 2010-ben feltehetően egyetlen kilométernyi autópálya sem épül. Ehhez képest már pozitív elmozdulásnak tűnik az is, hogy nemrégiben valami-

vel több, mint negyven kilométer átadását ígérte.

A Business Consult cég adatainak megfelelően jelenleg összesen 313 kilométernyi sztrádaszakaszon dolgoznak – kisebb-nagyobb megszakításokkal –, ám ezek döntő része még a munkálatok kezdeti stádiumában van, vagyis igen távol áll az átadástól.

Ellenzéki politikusok, de gazdasági megfigyelők szerint is, a bajok gyökerét a pénzhiány mellett az is jelenti, hogy a vállalkozókat az esetek nagy többségében nem a cégek anyagi és technikai lehetősége, szakértelme alapján választották ki, hanem a versenytárgyalásokat igen gyakran pártkliensek nyerték meg.

Veszteséges takarékoság

Jóllehet Románia már nagyon sokat veszített azzal, hogy komoly beruházók, éppen a megfelelő infrastruktúra hiányában lemondtak az itteni befektetésekről – nemrégiben például a Mercedes építette fel új gyárat Románia helyett a magyarországi Kecskeméten – a kormány még mindig nem ismerte fel

az autópályák fontosságát az ország fejlődése szempontjából. Ezzel magyarázható, hogy sorozatosan megvonta a finanszírozást több sztrádaszakasztól, miközben – a gazdasági és pénzügyi válság körülményei között is – számottevő összegeket utalt ki másodlagos jelentőségű beruházásokra.

A Moara Vlasiei és Ploiești között, 42,5 kilométeres sztráda építési jogát például az „aszfaltkirályok” csoportjához tartozó Dan Besciu és Sorin Vulpescu Euroconstruct Trading 98, Costel Cășuneanu PA&CO, valamint Dorinel Umbrărescu UMB Spedition nevű cége kapta meg. Jóllehet a pályaszakasz kivitelezését már régóta felvállalták, az Országos utak és Autópályák Országos

Társaságának adatai szerint eddig csupán a munkálatok alig valamivel több, mint felével végeztek. Mivel ez a sztrádarész a Bukarest–Ploiești autópályához tartozik, tehát nem az európai pénzalapokból finanszírozott IV. számú páneurópai folyosóhoz, a közlekedési tárca döntése értelmében egyelőre felfüggesztették építésének anyagi támogatását. Ez erre szánt pénzt a kormány – nem tudni pontosan, milyen megfontolások alapján – a bukaresti környűri négysávossá történő bővítésére irányította át, jóllehet a Bukarest–Ploiești szakasz a román és a magyar fővárost összekötő észak-erdélyi sztrádához kapcsolódott volna.

Hasonló a helyzet a Bukarest–Moara Vlasiei közötti

19,5 kilométeres pályaszakasz esetében is, jóllehet ennek költségeit 40 százalékban az olasz Imprese Pizzaroti és Tirena Scavi cég fedezi.

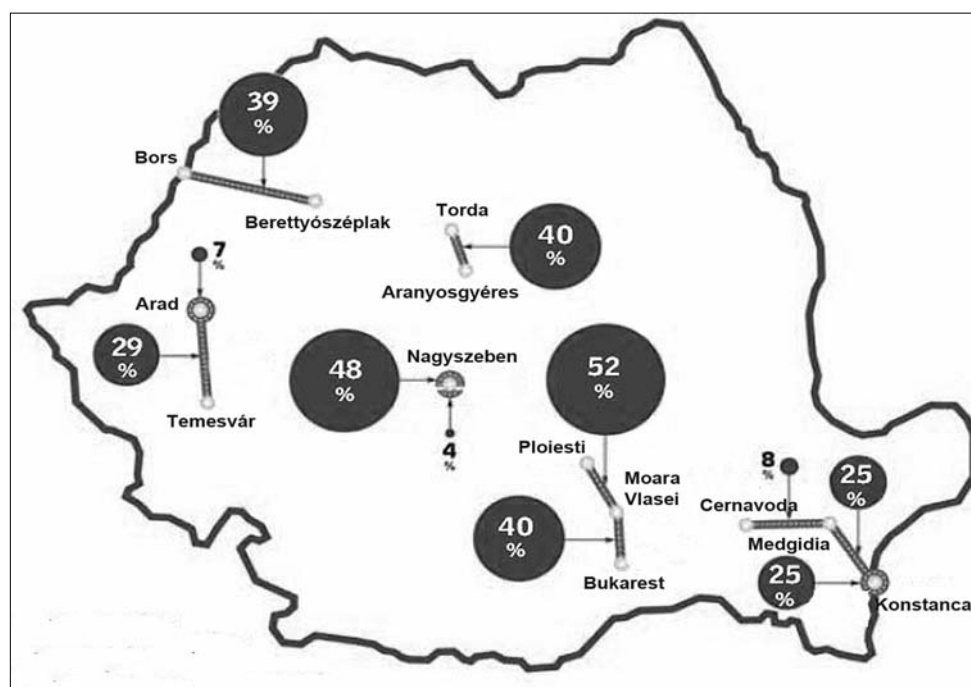
Minisztériumi stratégia

Mindennek kapcsán a napokban leköszönt tárcavezető annyit mondott el, hogy a minisztérium stratégiájának megfelelően a rendelkezésre álló alapok nagy részét az európai uniós alapokból finanszírozható projektekre fordítják. Másodsorban pedig azokra a tervekre összpontosítanak, amelyeket az Európai Beruházási Bank, illetve az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank támogat. Így, a költségvetési pénzekre utalt elképzelések a prioritáslista legvégére ke-

rültek. Ily módon tehát a kimondottan költségvetési forrásokból finanszírozott észak-erdélyi sztráda sem tekintendő immár elsődleges fontosságú beruházásnak. Ennek következtében az amerikai építő, a Bechtel, az észak-erdélyi autópálya Berettyószéplakot Borssal összekötő szakaszán – bár az 39 százalékban készen áll már – is leállította a munkálatokat.

A minisztériumi stratégia ismeretében azonban furcsállható az a tény, hogy az uniós pénzekre számító IV. páneurópai folyosó esetében sem jobb a helyzet. A nagy-szebeni környűri eddig 48 százalékban elkészült, nem egészen 15 kilométeres szakaszát kivéve, jóformán sehol sem dolgoznak a sztrádán. A spanyol-osztrák FCC Construcción-Porr Technobau által kivitelezett aradi környűrinek alig hét százaléka épült meg eddig. De csupán 29 százaléka készült el az Arad–Temesvár pályának is, amelyen az FCC Construcción–Astaldi vállalat (nem) dolgozik.

Országos, de alighanem európai rekordot dönt a román fővárost a tengerparttal összekötő Nap autósztára is, amely mindmáig nem készült még el, jóllehet kivitelezését még Ceausescu idején kezdték el. A Cernavoda–Medgidia közötti részből például alig 8 százaléka épült meg, de az olasz-német Astaldi–Max Boegl által épített Medgidia–Konstanca szakaszból is mindössze 15 százalék áll közelebb a befejezéshez. ◀

A körökben látható arányszámok a településenként elkészült pályaszakaszt jelölik

Jó üzlet – rosszlányokkal

Legális legyen, vagy pedig tiltsák? Vándoroljon-e a pénz magánzsebekbe, vagy pedig húzzon belőle hasznot az állam is? Hol kell (lehet) meghúzni a határt? Megakadályozható-e, hogy a szervezett alvilág kiszolgáltatottá tegye a lányokat? A prostitúcióról beszélünk.

Gulyay Zoltán

Nehéz úgy járni-kelni a világban, hogy az ember ne találkozzék a prostitúció valamely formájával. Vannak finomabb formák és vannak egészen durva megoldások is – ez nyilvánvalóan az ügyfél pénztárcájától is függ. Általános rendezési elv, hogy az állam legalább is elhatárolódik tőle, még ha engedélyezi is; a legtöbb országban azonban nem a tiltott, hanem a túrt, s csak a legkritikább esetben a támogatott kategóriában szerepel. Az ok egyértelmű: a pénzért vett szerelem az egész világon összefonódik a bűnözők, a szervezett alvilág ténykedésével.

Emberkereskedő bandák

Világot látott emberek gyakorta számolnak be a hamburgi kikötőnegyedben, a

Reeperbahnon, avagy az amszterdami csatornák partján, vagy éppenséggel Thaiföldön tett látogatásaik során szerzett tapasztalataikról. De bárkit megkérdezhetünk a helyi lakosok közül, szinte kivétel nélkül fújják a világvárosoknak azokat a részeit, ahol egyértelmű öltözködéssel még csak kétséget sem hagynak afelől az arra sétálgató hölgyek, hogy mennyi mindenre kaphatók. Az említett kikötővárosok nevezetességei a kirakatokban ülő dámák, akik a legtöbbször a meggádogódás reményében csábultak el Európa szegényebb országaiból: Romániából, Magyarországról, Moldovából, Ukrajnából.

Az örömlányok exportja jövedelmező iparágá vált, szinte teljes Nyugat-Európát betéríti. S a prostitúció voltaképpen itt található a legmarkánsabb formában a bű-

nözéssel: a lánykereskedelem szorosan összeforr az erőszakkal. A hiszékeny áldozatot a legtöbbször jól jövedelmező, „ártatlan” kereseti lehetőség reményében hálózák be, hogy aztán útlevelével, irataival együtt mindenét elvegyék, és erotikus tánokra, valamint „a közönségkapcsolatok ápolására”, rosszabbik esetben közönségre kényszerítsék. Az utóbbi években egyre gyakrabban olvasni a rendőrségi jelentésekben és az újságok híradásaiban kelet- és közép-európai lánykereskedő bandák lebukásáról, Olaszországtól Svájcig.

„Üzletszerű kéjelgés”

Magyarországon még a rendszerváltozás előtt törölték a Büntető Törvénykönyvből az „üzletszerű kéjelgés” fogalmát, ami végső soron azt jelenti, hogy alkalmi kap-

csolatot gyakorlatilag bárki szabadon létesíthet pénzért; a hatóságok csupán a kerítést, a szabályozást és a kitarthatóságot (magyarul: a striciskedést) büntethetik. Az állam nagy dilemmáját az okozza, hogy a lányok részéről végzett „jövetelemeszerző tevékenység” után jó volna adót fizettetni (elvégre a pénznek nincs szaga), és van is törvényi lehetőség „egyéni vállalkozóként” számlaadásra, ez a megoldás azonban egyszerűen életszerűtlen. (Úgyanakkor egyre jobban terjednek a szvingerklubok és a „mozgásstúdiók” nevezett masszázsszalónok.)

Pedig Németországban például a hivatalos engedélyvel fenntartott, békebeli hangulatot árasztó nyilvános házasságok (a berlini Hotel Rasputyinban 1991-ben egy éjszaka két lánnyal és sok-sok pezsgővel három ezer márkába került). Hasonlóképp legálisan – és szintén kulturált körülmények között – működnek a csehországi műintézmények, ezzel is hozzájárulva az államháztartási adatok javításához. (Kevesen tudják,

hogy a prostitúciót a világon mindenütt beleszámolják a GDP alakulásába.)

Teheráni kaland

A muzulmán országokban a Koránból következően nem csak tilos, hanem az iszlám törvénykezés, a sharija jóvoltából egyenesen halálos veszedelmet jelent a prostitúció. Ezekben a hasábokban épp a napokban számoltunk be egy megkövetésre ítélt házasságtörő nőről. (E sorok írójának sokkoló élménye volt, amikor Teheránban nyilvános fülkéből akart telefonálni, de mert Iránban hiánycikk az amúgy is értéktelen fémpénz, megszólított egy járókelőt, aki történetesen hölgy volt. A hölgy óvatossággal, nincse a közelben egy karhatalmista – az Iszlám Gárda szigorú tagja –, majd szétárta csadorját, hogy föltárja Allah alkotta csodálatos testét a maga pusztá valójában. Ismervén a szigorú törvényeket, a legjobb megoldásnak a nyúlcsípő bizonyult.)

Thaiföldön nehezebb kitérni az ajánlatok elől, amelye-

ket még a feleséggel együtt sértáló férfiak is kapnak. A hivatalosságok hiába küzdenek azért, hogy az országukról nemzetközileg kialakult képet megmátsítsák. Az általános prostitúciónak itt is gazdasági okai vannak, de társadalmi megítélése teljesen eltér az európai felfogástól. Az igazi bajok az AIDS megjelenésével és elterjedésével kezdődtek, mára pedig a pedofília torkolltak. Ez utóbbit a világ minden országában üldözik (teljes joggal).

Katalógusból válogatva

Akik az elegánsabb megoldást részesítik előnyben, az escortszolgáltatásokat veszik igénybe. Katalógusból (újsághirdetésből, internetes oldalról) választanak maguknak partnert, akivel el lehet beszélgetni, meg lehet jelenni üzleti rendezvényen, elegáns étteremben meg lehet vacsorázni. (Gondoljunk a rendkívül megbecsült japán teaházi hivatalos üzőkre, a gésákra.) Hogy azután mi történik, már nem tartozik az ügynökségre: kettejük megállapodásán múlik. De lehet sejtetni. ◀

Lap-top

A nap címe. A prostitúció törvényesítése, a Prigoană változat, *Evenimentul zilei*.

Magyarázat. Hálás vitatéma. Mindenesetre tesz, amit tesz ez a Prigoană az utcák és a társadalom szemete körül, de fennmarad a neve a történelemben. Törvénykezdeményezése nem nélkülöz ésszerű mozzanatok: a bordélyházak látogatóinak korhatára tizenhat év lenne, a belépti díj nyilvános (és, nyilván, adóztatható), a kuplerájok kizárólag heteroszexuális szolgáltatásokat nyújtanának. Véleményünk szerint mindezzel együtt még értékesebb Silviu Prigoană képviselő másik törvénykezdeményezése, amely eltörölné az egyházak állami finanszírozását.

Macsó márka: visszakéz. Több újság harsogja, magunk csak azon töprengtünk hogy most már a politikai vagy a bűnügyi rovatba illik-e inkább az eset. A hírhedt Basescu-testvépár ebben az idényben újra pofozkodik. A jelenségre az ország déli részén figyeltek fel a rendőrök, a sajtósok és nem utolsósorban maguk az áldozatok. A büntettek közös ismertetőjele – fontos a nyomozók számára –, hogy a tettesek, miután idegileg kiborulnak, áldozataikat visszakézéből (azaz kézfejjel) csapják arcul. Miután egy-két héttel ezelőtt az idősebb fivér, Traian B. egy ügyvéddel bánt így, a múlt hétvégen öccse, Mircea B. egy hölgyet csapott meg. Az esetről az *Adevărul* is beszámol (pedig a lap többször ünnepélyesen megfogadta, hogy nem politizál). Meg kell mondanunk, hogy a garázda testvérpár mestere az ilyen ügyek eltusolásának is; T. Basescu, alias Prezident, a kendőzést magas szinten űzi. Úgyhogy az áldozatok hiába számítanak kártérítésre, az aljas újságbirodalmi mogulok pedig arra, hogy lapjaik és olvasóik sokáig csámcsoghatnak e pofonokon (mert talán mégiscsak pofonok...) Magunk, őszintén szólva, kezdettől fogva nem hittük el az egészet. Szégyellje magát Dinu Patriciu!

A nap álhíre. A Basescu testvérpár maratoni sajtóértekezleten sorolta fel, mikor és hol nem képeltek fel senkit.

Minden napra egy mondás

„Ügyelj arra hogy megszerezd azt, amit szeretsz, különben kénytelen leszel megszeretni azt, amit kapsz.”
George Bernard Shaw

Új típusú pártkatona

Horváth István

Jövönk titok

SZELLEMIKÉZÉS

Hamvas pontosan, szikáran fogalmaz: most nincs remény. Az emberiség ma elveszítette képességét a katartikus megtisztulásra, önnön sorsának bölcsőbb irányítására, elveszítette hitét, Istenét, megszakította szellemi összetartozását földöntúli hatalmakkal, tönkresilányította kultúráját, értéktelenné színtelenítette történelmét, múltját. Ma a nyájhajlamú tömegember uralkodik, az arc nélküli sokaság, s valamennyiünket az anyagiasság bilincse tart fogva. Politikai pártok ideológiájukat kínálják megváltásul, pénzemberek a gazdasági fellendülést, egyház a szemfényvesztő szertartásokat, tudósok tudományos hiedelmeiket – mindhiába, mert mindez csupán részlet, töredék, maradék. A kor hulladéka. Kartarizsra, újjászületésre, önmegújításra az emberiség ma képtelen. Hisz a válságot is csupán részjelenségekben képes érzékelni: gazdasági életben, politikában, művészetben, tudományban. S bár a világ nincs válságosabb állapotban, mint volt bármikor – „Nincs itt vége semminek, nem alkonyodik a nyugati kultúra, semmi sem megy tönkre. A világ változik, de ez a természeté.” –, mégis: az ember szorongatóbb pillanatokot él át napjainkban, mint korábban. Eltelt ismét kétezer év, bolygónk átlép a következő csillagképhez, a Vízöntőbe. Jövönk titok. Ébredésünk megrázkódtatása a felismerés: lemaradtunk. Ki így, ki úgy. S az elveszített, megragadhatatlan reális világokért kárpótlásul képzelt irreális világokat építünk magunkban, magunknak – művészetben, politikában, társadalomban, tudományban.

Genezis. Szigethy Gábor előszava Hamvas Béla: *A világválság című könyvéhez*

Akik maradnak és akik mentek

Valószínűleg nem vagyok egyedül azzal a növekvő gyanúval – nevezd megézésnek, hatvanhatodik érzéknek, esetleg női finesznek, nem tudom –, hogy a kormányfő ügyes taktikával kimenekítette kedvenceit a süllyedő kormányból. Elküldte megóvándó a párt jobb kádereit, hogy egy kicsit visszaolvadjanak az üzleti élet és a szenátusi vegalét szűrkeségébe. Elhessentették őket a szemünk és a sajtó elől. Lefüg-gönyözték őket, kivonták a forgalomból. Kádermen-tés a javából. Majd néhány hónap, esetleg évecske múltán patyolatpáncélban lépnek újra a szélesebb lóvátett közvélemény elé.

A miniszterelnök tisztában van vele: ő egészen bizonyosan (legfeljebb) visszamegy a kolozsvári, már eddig is sok mindent kibírt patinás egyetem jogi karára, és ott újra paragrafusokhoz fogja idomítani a pártatlanságáról és megvesztegethetetlenségéről neves román igazságügy ezután fellépő ügyvédeit, véd- és vádlóit, bírait és jogszonglóreit.

Bent hagyta viszont a kormányban – hasztalan menekült volna vissza a jól vajazott ügyvédi praxishoz – Ordás e-Palacsintát. Hiába, az államelnök igen-csak szereti az ordás e-palacsintalant, ezért Boc mester a kormányba zárta, hogy ha bukni/süllyedni kell, hát bukjon a kedvenc is az egyebekkel együtt. Állítom, mindez csak sejtelem, ösztönös (rá)hibádzás lenne, ha nem látnám ott hiánytalanul az összes eddigi RMDSZ minisztert, akiket minap a Fél-szigeten megdicsértek, hogy ezek a derék emberek még fél-lábon is a legjobban teljesítenek. És mégis azt gondolom, rövidlátás most bennmaradni a kormányban, hiszen majdan az RMDSZ nevéhez – a ragyogó teljesítmény dacára is, ha valós, ha valótlán – nem azt, hanem ennek a szükségkormányzásnak minden óiumát fogja kötni az állampolgár, aki most nyögve nyel, vagy anyanyelvén nyög és küldi a jó francba az egész közigazgatást. (Francból pedig a romákat ide.) Emlékezzünk a gyűlölt Ceausescu-rendszer vég-óráiban minden fontosabb poszton, az elmebaj párthú decebáljai és trajánjai álltak. Nekik tulajdo-nítottak mindent. Ezért hitték azt az emberek, hogy a szocializmus bukása után a magyarokban lehet igazán bízni, nekik kell megmutatniuk, hogy mit tehet a demokráciáért egy tehetséges nép, hisz őket a diktátor rühellte.

Most pedig – ha ki nem lépnek a kormányból s nem távolodnak el – erős presztízsveszteséggel számolhatnak. Az egyszerű emberek nem politológusok, ők ösztönösen választanak, s egy elő-rehozott election nem biztos hogy az ér-dekvédelmi szervezetenk még mindig a kítüntetett preferenciák kö-zött leend. „Készülj a télre, ked-vesem!” (Zorán)

Sebestyén Mihály

No comment

Néhány nappal ezelőtt, egy este levelem érkezett az interneten. Korábban egyik, a *Népszabadságban* is megjelent, a kölcsönös (szimmetrikus) kétnyelvűségről szóló írásomhoz Harrach Gábor történész is hozzá-szólt. A vitára Till Johann, aki ma már egyidejűleg a németországi Wending és a magyarországi Ófalu lakója, félig német, félig magyar nyelven írt magánlevélben reagált. Írásának magyar nyelvű része a romániai magyar olvasó érdeklődésére is számot tarthat. Ide másolom.

„Sehr geehrter Herr Bíró!

(...) Nagyon sok találó megállapítása mellett egy pontban nem értek egyet Önnel.

»Magyarországon nem folyt a szomszédos államokban gyakorolthoz mérhető erőszakos beolvasztás« – írja Ön. Talán elég, ha az erőszakos névmagyarosítási pressziókra mutatok a múlt század elejétől kezdődően egészen a második világháború végéig.

Nekünk ófalu sváb iskolásoknak még az 1950-es években is könyörtelen és szá-munkra érthetetlen

Bíró Béla

büntetés járt, ha anyanyelvünkön beszél-tünk az iskolában egymással. Még a szü-netben az iskolaudvaron is meg volt tiltva és a hazamenő úton is. Ha elkaptak a tanítók vagy elárult valaki, több százszor le kellett másnapra írunk a következő mondatot: »Az iskolában ma-gyarul kell beszélni!« Is-méltés esetén mindig száz-zal nőtt a penzum. Ez az »önkéntes« asszimiláció »erőszakmentes« magyar változata. Ha időnként a szomszéd (1945 után ránk telepített) magyarrá vált falvakban jártunk és a magyarok meghallották, hogy németül beszélünk, »Magyar kenyeret sztek, beszéljete magyarul!« hangzott gyakorta az imperatívusz. Kollektív kiszolgáltatottak voltunk. Így némultunk el mi, megmaradt németek, svábok sorban Magyarországon, megtagadva (...) anyanyelvünket, később még legszívesebben származásunkat is. Va-jon miért nem beszéltem a Tolna megyei sváb Mucsiból származó Müller Imre osztálytársammal, akivel négy évig Pannon-halmán kollégiumban is együtt laktam, négy év alatt egyetlen német szót sem?

„Az ő romanizálásuk és a mi magyarosításunk hasonló minta szerint folyt: az iskolapadban és a templomban.”

Mert melyik gyermek akarna a stigmatizáltak, a kicsűfoltak, a megalázottak körébe tartozni? Aki közülünk élni és fejlődni akart, aki »feljebb« törekedett, annak »...nem maradt más menedékül, mint az önkéntes asszimiláció, menekülés a többsé-

gi létbe«, írja nagyon jó elemzéssel Bíró úr. Így volt. Pontosán így. Mivel mi egy hegyvidékes, rosz-szul elérhető faluban lak-tunk, ahova magyar föld-igénylők 1945 után nem jöttek, minket nem űztek

ki, maradhattunk, és egyike lehettünk azon kevés német falunak, melyben az ott lakó németeknek nem kellett helyet csinálniuk magyar honfitársaiknak. Ezért falumban anyanyelvünk használata is sokáig homo-gén maradt. De ma már szülőfalumban is csak a hatvan év fölöttiek beszélnek néme-tül. Nyilvánosan ők sem. A magyarországi németek sorsa e vonatkozásban is nagyon hasonlít a moldvai csángókéhoz. Az ő romanizálásuk és a mi magyarosításunk hasonló minta szerint folyt: az iskolapad-ban és a templomban. Ma ilyen praxis per-sze alig található hazánkban. Ma, mikor el-

tűntünk, mindent szabad. Ma lassan sikk németnek lenni (ha nincs éppen árpád-sávós jobbik a környéken).

Hosszú ez a Geschichte és a végén nincs happy end. (...)

Azért írtam Önnek Bíró úr, mert láttam, hogy Ön nem »benti magyar« és mint ilyen reméltem, más a rálátása a nemzetiségi és történelmi kérdésekre. Ami az elmúlt húsz év alatt hazánkban elszenvedte, hogy a liberálisabb légkör ellenére, nem lehet otthon e kérdésekben senkivel vitába kezdeni. Számtalan kísérletem tapasztalata gyanánt állapíthatom meg: reménytelen. Nincs értelme. A belátás betonszilárd képtelenségé-be ütközik az ember, úgy a képzett, mint az egyszerű embereknél. Ez szomorít és el-keserít, mert egyre inkább leszűkíti magyar baráti körömet. Talán megért?

Tisztelettel üdvözlöm: Dr. Till Johann U. i.: Keresztnevünk anyanyelvi (német) változatát 1890-1990-ig nem használhattuk hazánkban hivatalosan, anyakönyvileg sem. Ma igen, de nem kéri már senki. »A jó német az, aki magyar«, ironizált mindig egy nem régen meghalt honfitársam. Eddig a levél magyarul íródott részlete. No comment.

Röviden

Svájci segítség

Mintegy 135 millió euró (181 millió svájci frank) értékű vissza nem térítendő támogatást kap Románia a Svájci Szövetségi Tanácstól, az erről való megállapodást tegnapi írtak alá Bukarestben – írta a *Mediafax* a Pénzügyminisztérium közleményére hivatkozva. A támogatást az ország olyan programokra fordíthatja, melyek csökkentik az Európai Unió régi és új tagállamai között feszülő gazdasági és szociális egyenlőtlenségeket: így például a biztonság, a stabilitás, a reformok segítése, infrastruktúra terén.

Dráguló használtautók

Jövő évtől drágulhat a régi gyártású gépkocsik beíratásának illetéke, ugyanakkor csökkenhet azon autóké, melyek az Euro 5-ös szabvánnyal rendelkeznek – jelentette be Borbély László környezetvédelmi miniszter. „Nincs szükségünk másodkézből vett autókra, melyek szennyeznek, hogy aztán fizessünk is a beváltásukért. Jelenleg a szennyezési illeték módosításáról tárgyalunk, melyet valószínűleg emelni fogunk” – fogalmazott az *Agerpres* szerint a tárcavezető, aki októberre ígért pontosításokat a témában.

Génmanipulált agrártárca?

Folytatás az 1. oldalról

Valeriu Tabără interneten található életrajza szerint a Monsanto cég projektigazgatója volt, mely köztudottan a világ egyik legnagyobb génmanipulált növényeket előállító és terjesztő cége, ám a tárcavezető ezt nem is tagadja. „Dolgoztam a Monsanto-val, ez nem titok és nem is törvénytelen – nyilatkozta az *Evenimentul zilei*nek. – Bármilyen céggel együttműködnék és nyitott vagyok minden iránt, ami nem ütközik illegálitáshoz.” Szerinte a génmódosított növényeket nálunk nem az emberek viszolgyása miatt nem termesztik, hanem azért nem, mert eddig nem tevődött fel a kórokozók problémájának kérdése. A GMO kukorica természetes módon immunis a kártevőkre, vegyszerek alkalmazása nélkül. A *România liberă* egy korábbi parlamenti felszólalását idézte a témáról, melyben a régi-új miniszter úgy fogalmazott: „ezen sokoldalúan használható és olcsó vívmányok fel nem használása egyet jelent egy konzervatív, retrograd lépéssel”.

„Aggályaink teljesen jogosak, hiszen a miniszter úrnak jelen pillanatban is szerződése van a Monsanto céggel, ami köztudottan a

A sokat vitatott génmanipulált kukorica „alááshatja” az új agrárminiszter tevékenységét

világ legnagyobb génmanipulált növényeket előállító és terjesztő cége – fejtette ki az *ÜMSZ*-nek Csontai László, a Zöld Székelyföld Egyesület képviselője. – Úgy gondoljuk, hogy egy miniszter nem tudja objektíven vezetni az ország agráriumért felelős intézményét mindaddig, amíg érdekelt valamilyen mezőgazdasági üzletben.” A civil szervezetek ugyanakkor azt is kifogásolják, hogy ezen génmanipulált növényeknek a vetőmagjait úgy reklámozzák, hogy kiemelik azt a tulajdonságukat, miszerint

egy sor kártevőt tartanak távol – melyek ráadásul bizonyítottan nincsenek jelen Románia területén.

„Többszörösen káros”

Csontai rámutatott arra, hogy a génmanipulált növények vetőmagjainak egyéb hátulütői is vannak azonkívül, hogy egészségre káros növények fejlődnek ki belőlük: nem lehet például újraültetni a magokat, tehát az egész üzlet csak az azokat forgalmazó cégeknek hozza hasznot. „Mi elsősorban tudatosítani szeretnénk eze-

ket a tényeket a gazdáknak, azért is mert már országsszerte megjelentek azok a gabonatermesztők, amelyeket ilyen génmanipulált vetőmagból létesítettek” – fogalmazott a szakember. Mint megtudtuk, a civil szervezetek különböző önkormányzatoknál is kérelmezik, hogy nyújtsanak segítséget ezeknek a vetőmagoknak a visszaszorításában.

Tánczos Barna mezőgazdasági államtitkár nem kívánta kommentálni a felettesét ért bírálatokat. Lapunknak elmondta, a minisztériumnak nincs még kialakult

álláspontja a génmódosított növények ügyében. „Személyes véleményként elmondhatom: nem támogatom ezeket a növényeket a behozatalát vagy termesztését. Amíg tudományosan nem bizonyított, egészségkárosító hatásuk, kockázatosnak tartom a fogyasztásukat” – mondta az *ÜMSZ*-nek az államtitkár.

Európában tilos

Mint ismeretes, az Amerikai Egyesült Államoktól eltérően az Európai Unió agrárpolitikája nagyon szigorú a génmódosított növényekkel szemben – bár ezek forgalmazása nem tilos a közösség területén, természetesen őket gyakorlatilag lehetetlen. Csupán kevés kivétel van: ezek között található egy időközben Romániában is ismertté vált kukoricafajta. A *România liberă* emlékeztet arra, hogy az ország uniós csatlakozását megelőzően a kabinet sürgősségi kormányrendeletben kívánt intézkedni arról, hogy ezt ne lehessen sem termesztéssel, sem azok közelében termesztetni. A tiltás végül az erőteljes lobbitevékenységnek köszönhetően csak a rezervátumokra szűkült. ◀

Uniót értékelt Barroso

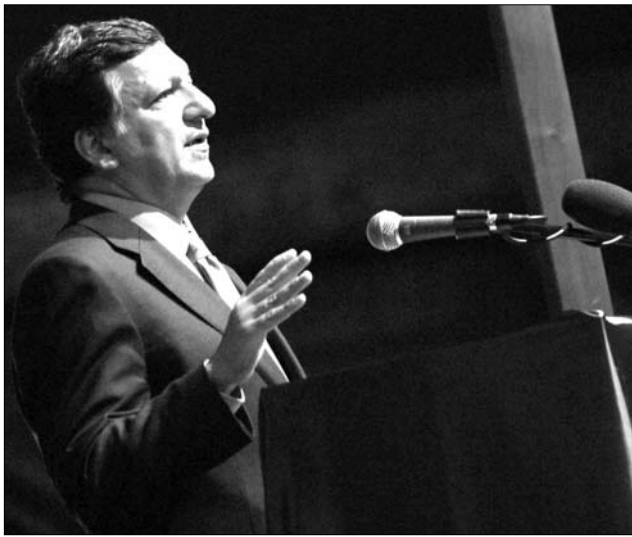
Először beszélt „az unió helyzetéről” José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke, ismertette azokat a törekvéseit, amelyek nem arattak osztatlan sikert a tagállamok körében.

Gy. Z.

„Amerikai stílusú” értékelő beszédet mondott – első ízben az amerikai elnöki hagyomány nyomdokaihoz lépve – Strasbourgban, az Európai Parlament ülésén az unió kormányának számító bizottság elnöke, a portugál José Manuel Barroso. A politikus elsősorban gazdasági kérdésekre helyezte a hangsúlyt, azt nyomatékosította, hogy az igazi próbatételek még csak ezután következnek, noha a kilátások jobbakként az egy évvel ezelőttnél. „Elérkezett az igazság pillanata, meg kell mutatunk, hogy az unió több, mint 27 ország 27 féle gazdaságpolitikával. Vagy együtt úszunk, vagy egyenként elmerülünk” – ezekkel a szavakkal utasította el azokat a felvetéseket, amely a tagállamok önállóságának erősítését célozzák az egységes cselekvés helyett.

Megállapítása szerint a fenntartható fejlődés alapja a költségvetési fegyelem – Barroso ugyanakkor megígérte, hogy az Európai Bizottság az összes rendelkezésre álló eszközzel fellép a tagországok további eladósodásának megakadályozásáért. A beszédnek különösen ez a része „markolt a kormányok szívébe”, hiszen ismeretes, hogy a pénzügyi fegyelem megtartását a régi tagországoknál sokkal kevésbé veszik szigorúan, mint az újak esetében. (Ráadásul ezeknél is különbséget tesznek a deficit-céljában, mert a 3 százalékos felső küszöböt kapcsolatban Magyarországnak az idei esztendőre 3,8 százalékos államháztartási hiányt engedélyeznek, miközben Romániának 6,8 százalékot, és a különbség 2011-ben is csak mérséklődik). A „nagyok” – a németek, franciák, az eurózónán kívüli britek – ezenközben úgy alakítják saját költségvetésüket, ahogy tetszik, és ezt a paradicsomi állapotot szeretnék is fenntartani.

Az elemzésben nagy hangsúlyt kapott az a tény, hogy Brüsszelben lassan már elkezdődik a következő hétéves költségvetés előkészítése, s – mivel minden esetben pénzről, pénzről és pénzről van szó – Barroso az

Először tartott értékelőbeszédet az Európai Bizottság elnöke

EU háztartásának finanszírozásához elengedhetetlennek tartja a saját bevételek lehetőségének megteremtését is. A jelenlegi rendszer ugyanis a tagállamok befizetéseire alapul, de ez a megoldás már „elérte önmaga határait”. Az euroképviseleknek és a tagállamok kormányainak aligha jelentett újdonságot a közlés, hiszen Janusz Lewandowski, a költségvetésért és pénzügyi programozásért felelős lengyel biztos már négy héttel korábban kilátásba helyezte egy uniós adó bevezetését, ami azonban sokak (mások mellett Berlinnek) kemény ellenállásába ütközött.

A beszéd elhangzásával párhuzamosan a belga fővárosban már hétfő óta tanács-

kozó uniós pénzügyminiszterek kedden megállapodtak abban, hogy az újabb adóválság elkerülésére a jövő esztendőre új intézkedéseket vezetnek be. A kormányoknak áprilisig be kell mutatniuk Brüsszelnek államháztartási tervezetüket, s jóvá kell hagyatniuk mind az Európai Bizottsággal, mind pedig a pénzügyminiszterek tanácsával, mielőtt saját parlamentjeikkel is elfogadtatnák. A megállapodás célja, hogy az új eladósodást a bruttó össztermék (GDP) három, – az összadósságot pedig 60 százaléka alatt tartják, ami megfelel a maastrichti kritériumoknak – mely feltétele az euró bevezetésének, illetve forgalomban tartásának. ◀

Csökkenhet az adókulcs

Sz. Zs.

► Az egységes adókulcs csökkentését tervezi jövő évtől a Pénzügyminisztérium, ám a végső döntést a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) közösen hozzák meg – nyilatkozta a *HotNews.ro*-nak adott interjúban Gheorghe Ialomițianu tárcavezető. A miniszter szerint számos tervet dolgoznak, erről azonban kikéri az októberben érkező IMF-küldöttség véleményét is.

„Mivel az elkövetkezőekben nem számíthatunk megbízásokra a közberuházások területén, azt ajánlottuk Emil Boc miniszterelnöknek, hogy az egységes adókulcs tíz százalékra való csökkentésével segítse munkánkat. Az ország amúgy is szigetként viselkedik az államok tengerében, melyek egy sokkal alacsonyabb adókulcsot alkalmaznak” – jelentette be tegnap Dan Matei Agathon, a Romániai Munkaadók Szövetségének (ACPR) szóvivője. Az egyesület bízik abban, hogy ez a lépés újra Romániára irányítaná a külföldi befektetők figyelmét és érdeklődését, akik amúgy is egy kiszámíthatóbb és stabilabb adópolitikára várnak.

A hazai vállalkozók által már régóta szorgalmazott intézkedés felgyorsíthatná az ország gazdasági fellendülését – erősítette meg Andreea Paul-Vass, a kormányfő gazdasági tanácsadója is. Rámu-

tott ugyanakkor: ha megtörténne az adókulcs csökkentése, akkor az ezúton elapadó költségvetési bevételeket más forrásból kellene fedezni. Szerinte ez csak akkor lehetséges, ha visszaszorulna az alkalmazottak feketén való foglalkoztatása.

Az ACPR ezzel szemben az internetes szerencsejátékok megadóztatását javasolja mintegy „kártérítésként”, mely a szervezet becslése szerint jelenleg évi ötszázmillió euró adózatlan nyereséget jelent. Ajánlották továbbá a Bukarestben található ötezer kihasználatlan, állami tulajdonban levő kereskedelmi terület hasznosítását, emellett pedig többletilletékeket vetnének ki a luxusingatlanok telkeire.

Paul-Vass szerint két lehetőség mutatkozik az adókulcs csökkentésére: a jelenlegi 16 százalékról 10, illetve 12 százalékra. Az első variáns 2011-től való alkalmazása évi 9,1 milliárd lejes azonnali veszteséget jelentene az államkassza számára, melyből 3,4 milliárd lejt a profitadó, további 5,7 milliárdot pedig a jövedelemadó kiesése okozna. Ez a bruttó hazai össztermék (GDP) mintegy 1,8 százalékát jelenti. Ezzel szemben, ha csupán négy százalékkal szállítanak lennebb az adókulcsot, az államkincstár „megúszná” egy 6,4 milliárd lejes bevételkieséssel, mely a GDP-nek mindössze 1,25 százalékát teszi ki. ◀

Röviden

A második bécsi döntésről

Három nemzet történészei tartottak előadást a bécsi döntésről Szatmárnémetiben. Többek között a budapesti Romsics Ignác, Szász Zoltán, a kolozsvári Valentin Orga és Marius Borzan, a bukaresti Nagy Mihály Zoltán, a kaposvári Kolontári Attila, a szebeni Vasile Ciobanu, az ungvári Roman Ofitsinszky és a szatmári Sárándi Tamás történészek vettek részt azon a kétnapos tanácskozáson, amelyet a Szatmár Megyei Múzeum a második Bécsi döntésről rendezett. Liviu Marta, a múzeum igazgatója a végén elégtétellel mondta, hogy egymás véleményét tiszteletben tartva, az eseményt több szemszögből vizsgálva mondhatta el mindenki véleményét. Az előadásokat külön kötetben is megjelennek.

Polcz Alaine emlékest

Emlékeket szerveznek szeptember 11-én Polcz Alaine három éve elhunyt, kolozsvári születésű neves pszichológus, tanatólogus, író emlékének tiszteletére. A rendezvényre 18 órakor kerül sor a kolozsvári Művelődési Házban. Jelen lesznek a budapesti Polcz Alaine Klub tagjai, Angyal Eleonóra, Ablonczy Anna, Barna Éva, Petneházi Zsuzsa, A Miért éppen Polcz Alaine? címmel 2009-ben megjelent interjúkötet alapján beszélgetés lesz a nagy hatású pszichológus-író személyéről, munkásságáról és könyveiről. Kedvezményes áron, illetve tombola-sorsoláson az író könyveit is hozzá lehet majd jutni a szombati rendezvényen, az összegyűlt pénzt egy székelyudvarhelyi rákbeteg kisgyerek kezelésére ajánlják fel a szervezők.

Impróeszt a Vajdaságban

Holnap kezdődik a Szabados György zongorista-zeneszerző (*képünkön*) és Nagy József színész-táncos nevével fémjelzett magyarkanizsai improvizatív fesztivál a Vajdaságban. A magyar(országi) művé-

szek jelentős számban képviseltetik magukat ezen a fesztiválon, a megnyitót a Dél-Alföldi Szaxofonegyüttesből ismert ifj. Burány Béla triója celebrálja kilencedikén. Molnár Edvárd fotókiállítását a házigazda Bicskei Zoltán nyitja meg. A Művészetek Házában a holland trombonos, Wolter Wierbos Wollo's World triója szerepel. Nagy József társulata idén is bemutatóval jelentkezik a fesztiválon, ezúttal Pécs, mint Európa egyik ideai kulturális fővárosa produceri közreműködésével. A magyarországi közreműködők közül érdemes megemlíteni Tóth Viktor jam sessionjeit és a Bolyki Brothers a capella együttes koncertjét.

Jiri Menzelnek tetszett a Sose halunk meg

Elismerően beszélt Jiri Menzel a Koltai Róbert egykori filmsikeréből készült *Sose halunk meg* című musicalről. Az Oscar-díjas rendező a hétvégi bemutató megtekintése után az *MTI*-nek elmondta: sikeres és remek előadásnak tartja a produkciót, és örömmel vinné színre azt Csehországban. Menzel elismeréssel szólt arról is, hogy bár a rossz időjárási körülmények miatt az eredeti helyszín, a Kincsem Park helyett Körcsarnokban mutatták be a *Sose halunk meg*-et, a váratlan helyszíncsere ellenére is hibátlan előadás született.

Terényi Edét köszöntötték

Sipos M. Zoltán

► A Quadro Galériában kiállítással és koncerttel köszöntötték hétfő este barátai és tisztelői a hetvenöt éves Terényi Edét, Kolozsvár és Erdély művészetének egyik fontos egyéniségét. „Harminchét évesen találkoztam először életemben Dante Alighieri elbűvölő és lebilincselő alkotásával, az *Isteni Színjátékkal*. Azóta akarva akaratlanul ennek a műnek a hatása alatt élek, mintha Dante vezetne engem a világban, éppen úgy ahogy Vergilius vezette őt az alvilág különböző fokozatain keresztül” – mondta el lapunknak az ünnepelt zeneszerző, muzikológus, akinek ezúttal a grafikáit is láthatták az egybe-
gyűlte.

A grafikus zenész

A tárlatnyitón az érdeklődők a művész – Dante Alighieri *Isteni Színjátéka* által ihletett – *Dantesca* című grafikasorozat darabjait, valamint a *Dante kertjében* című sorozat grafikáit tekintették meg. „Sokan kérdezték tőlem, hogy miért épp az alvilági témákat festem és miért nincsenek bennük emberi alakok. Nos, úgy érzem, hogy az alvilág sokkal színesebb, sokkal több benne a művészi fantázia. Ugyanakkor azt gondolom, hogy a helyszínek érzéki megjelenítése, alakok nélkül, vagy azok gondolati megragadása a grafika eszközeivel, sokkal érdekesebb” – magyarázta Terényi a Quadro Galériában látható munkáival kapcsolatban.

„Miután megszületett ennek az ünnepi kiállításnak az ötlete, elkezdtünk reprodukciók után

A leginkább zeneszerzőként ismert Terényi Ede grafikusként mutatkozott be a kolozsvári Quadro Galériában

keresgélmi, amelyek alapján összeállítottuk volna az eredeti képanyagot. Így találtam rá több olyan grafikára is, amelyek nem képezték eredetileg a kiállítási anyag részét, viszont úgy éreztem, hogy ezeket is föltétlenül ki kell állítanunk, hisz egy különleges úton járó művészről van szó. Mind művészi koncepciója, mind pedig anyagkezelése egyszerű és megismételhetetlen. Szuggesztív erőt árasztó munkákról van szó” – méltatta a művészt Székely-Sebestyén György, a Quadro Galéria vezetője.

A zeneszerző grafikus

Az ünnepi megnyitóra ellátogató, érdeklődő közönségnek va-

lódí összművészeti élményben lehetett része: a tárlatnyitó egyik fénypontját ugyanis a New York-i Forte Duó előadása jelentette. Az Artur Kaganovsky és Szilveszter Kaganovsky Eszter zeneszerepét Terényi Ede szerzeményeket adott elő hegedűn és brá-

csán. Az alkalomra összegyűltek, a szakmabeli valamint a művész baráti társasága és egy pohár borral koccintva köszöntötték a 75 éves művészt. Az érdeklődők a kiállítást szeptember 17-ig tekinthetik meg hétköznaponként 11 és 18 óra között. ◀

Hetvenöt év a művészetek szolgálatában

Terényi Ede 1935-ben született Marosvásárhelyen. Zeneszerző, muzikológus és 1958-tól a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémia tanára, ahol zeneszerzést, összhangzattant, ellenponttant valamint zenedramaturgiát tanít. 1983-tól a zenetudományok doktora, kutatási területe: a modern zene harmónia elmélete, az európai zene generációs fejlődés-spirálja, a zenedramaturgia operai és szimfonikus zenei területen. Tagja a Román és a Magyar Zeneszerzők Egyesületének, 1994-től a Magyar Művészeti Akadémia tagja. Több rangos kitüntetésben is részesült, mint a Román Akadémia George Enescu díja (1980), Bartók-Pásztory díj (1994), a Román Zeneszerzők díja (1974, 1978), Erkel-díj (2001)

Jó kezekben az időkapszula

Totka László

► Az Országos Széchényi Könyvtárban (OSZK) jövő év elejére ígéri azoknak az iratoknak a restaurálását, melyeket két hete a felújítás alatt álló Nagyvárdi Állami Színház előcsarnokában, egy időkapszulában találtak. Az igen rossz állapotban lévő papírelvelek sorsáról Bíró Rozália, Nagyvárd alpolgármestere tegnapi sajtótájékoztatóján számolt be.

Jó döntés volt

A sérült zárfedél miatt a papírkötegek igen rossz állapotban voltak, állapították meg a szakemberek, ugyanis Váradon azt már felnyitották egyszer. Ha egy héttel később került volna hozzájuk, további 20 százalékkal romlott volna a leletek állaga, állapították meg a budapesti OSZK szakértői. Korábban Radu Ţirle felháborítónak tartotta a tényt, hogy a lelet a magyar fővárosba

került, és erről vele nem konzultáltak. A Bihar megyei tanácselnök azzal érvelt, hogy ahogyan száz évig álltak a papírok a dobozban, még állhattak volna száz napot, ameddig Románián belül megoldódik azok rehabilitálása. Mivel a megkeresett Gyulafehérvári Batthyaneum könyvtár válasza sem méltatta a váradiai levelét, az OSZK pedig ingyen elvállalta a leletek magas színvonalú restaurálását, kézenfekvő volt, hogy az egyébként

magyar nyelvű leleteket Budapesten állítják helyre.

Szigorúan ellenőrzött körülmények

A magyar fővárosban a dokumentumokat szigorúan ellenőrzött körülmények között vették ki a hengerből, majd felmérték azok állapotát. A hengerben öt papírdokumentumot találtak, valamint egy pergamen oklevelet, amelyek egy külső, ezeket összefogó, vízszpecséttel ellátott borítópapírba voltak csavarva. A pecsétén „Nagyvárad város közönsége” felirat található.

A feltárás elindult

A lelet öt, külön címmel ellátott ívet tartalmaz: a színházépítésre felügyelő bizottság, Nagyvárd város színházi bizottsága, Nagyvárd város törvényhatósági bizottsági tagjainak névsora az 1900 évre, Nagyvárd város tanácsa az 1900 év október havában, című dokumentumokat, valamint egy jegyzőkönyvet. (326/12379). Mind a pergamen-oklevelet, mind pedig az iratokat a hengerbe bejutó nedvesség, baktériumok és penészgombák károsították, melyek hatására a lapok meggyengültek, szélük hiányossá, szakadozottá vált. ◀

Gyors ütemben indult a megrongálódott nagyvárdi időkapszula tartalmának restaurálása Budapesten

Kalóztámadás Cotroceni-re

F. I.

► A szabad fájlmegosztásért, a kulturális termékek (könyvek, filmek, zenék stb.) nem-kereskedelmi célú másolásának, terjesztésének, le- és feltöltésének legalizálásáért, az elektronikus privátszféra védelméért és a szerzői jogok megreformálásáért harcolna az a romániai politikai szervezet, amely a svéd és más nyugat-európai (például franciaországi, németországi) kalózpártok mintájára „alakult”.

„Születés” fél év múlva

A Románia Kalózok Pártja, amely a napokban mutatta be programját, egyelőre még nincs pártstátuszban, bejegyzéséhez 25 ezer aláírásra van szükség, legkevesebb 17 megyéből. Cristi Bulumac, a kalózpárt egyik aktivistája a *Realitatea.net*-nek adott interjúban kifejtette, eddig csupán ezer támogatójuk van, de úgy vélik a 25 ezres határt hat hónapon belül elérik. Elmondása szerint az utóbbi két hónapban úgy gyűlt össze ötszáz aláírás, hogy semmit sem tettek, egyáltalán nem reklámozták magukat. Bulumac szerint a Románia Kalózok Pártja márrész vesz a legközelebbi helyhatósági választásokon, és úgy tervezik, hogy a

A kalózpártoknak minden országban számos szimpatizánsuk van, így szinte biztos a romániai siker

parlamentari választásokon elérik az ötszázalékos küszöböt és sikeresül mandátumot szerezniük a parlamentben, mi több, az Európai Parlamenti választásokon is részt szeretnék venni, és legkevesebb egy képviselőt juttatni az EP-be. Utóbbihoz bevallottan a 2006-ban alakult svéd Kalózpárt (Pirate Bay) egy évvel ezelőtti sikere is hozzájárult – mint ismer-

tes, a párt 7,1 százalékot ért el az EP-választásokon és ezzel képviselőt juttatott az EP-be. Az aktivista szerint a romániai kezdeményezést támogatja egyébként a svéd Kalózpárt is.

Szabadságot a hipertérben

A Románia Kalózok Pártja programjába a szerzői jogokra

vonatkozó törvények kultúrához és információhoz való szabad hozzáférés jogát is figyelembe vevő reformját kéri, illetve követeli az egyéni szabadságjogok tiszteletben tartását. Ugyanakkor elutasítják a szabad véleménynyilvánítás cenzúrázását (ezt korlátozó törvénytervezet benyújtását helyezte kilátásba Lia-Olguța Vasilescu demokrata-liberális képviselő) és az egyének kommunikációjának és magánéletének megfigyelését. Javasolják, hogy tegyék kötelezővé az összes közintézmény számára az ingyenes szoftverekre való áttérést, így nullára csökkenne a licenckéért fizetett hatalmas összeg, és a legális fájlcsereért is kampányolnak. ◀

Letöltéspárti pártoktól hemzseg a nagyvilág

Az első kalózpárt Svédországban jött létre 2006-ban, azóta a tagok száma alapján a skandináv ország harmadik legnagyobb politikai pártjává nőtte ki magát. Céljaikkal sokan egyetértenek, világszerte sorra alakulnak a hasonló szerveződések. Különösen nagy lendületet adott a kalózpártoknak, hogy a svéd szervezet tavaly beléphetett az Euró-

pai Parlamentbe, sőt, a liszaboni szerződés óta két delegáltjuk is van. Amerikától Ukrajnáig eddig 35 kalózpárt alakult már, Magyarországon egyelőre nincs a szó szoros értelmében vett kalózpárt, az aktivisták a hasonló elveket valló, már meglévő párt, a Lehet Más a Politika programjába integrálták a kalózpárt elképzeléseit.

Médiagnózis

Közösségromboló közösségi média

A média mindenhatóvá vált. A hírközlés és a kommunikáció intézményesülésével minden ember akarva-akaratlanul a média tárgyává „lépett elő”. Ez viszont azt eredményezte, hogy automatikusan minden médiafigyelő, médiafogyasztó több közösségtől származó információáram részese lett, és így tulajdonképpen virtuálisan részévé vált annak a csoportosulásnak. A digitális technika és főképp az internet széleskörű elterjedésével kivitelezhető lett az is, hogy a virtuális kommunikációban érdekelt ember ebben a virtuális világban aktívvá is váljon, a különböző, weben szerveződött közösségek tagjaként. A Facebook, a Twitter, a MySpace, a Hi5 vagy az iWiW tagjai kisebb-nagyobb lelkesedéssel, de hozzájárulnak az őket körülölelő információfolyam növekedéséhez azzal, hogy saját magukról tesznek közzé (sokszor albeállítással) értesüléseket. Az önként megosztott információk azonban kiszolgáltatottakká teszik a felhasználókat a gátlástalan cégek számára, amelyek így célzott reklámokat tudnak eljuttatni hozzájuk. A kapcsolatteremtés könnyedségé-

nek mámorában ringó felhasználó pedig legtöbbször nem tudatosítja, hogy minden (online) mozgását rögzítik (a becslések szerint a Google tárolja a szörfözőről a legtöbb információt), hogy nevéhez, elérhetőségeihez bármikor hozzákapszolóhatók a jellemző leíró kulcsszavak százai. A saját magunkról online közzétett információkkal azonban nem csak a vállalatok, hanem magán-személyek is könnyedén visszaélhetnek – volt már arra is példa, hogy kiraboltak lakásokat, mert a Facebook-ról tudták, hogy a tulajdonosok elutaztak. A jóhiszeműséget, a nyíltságot, a mindenben benne lévő önfelmutatási és önmegmutatási késztetést tehát a virtuális világban is pont olyan mértékben kihasználják – de az is meg lehet, hogy még inkább, hiszen a weben általában gátlástalanabbak vagyunk, mint a való világban, mert nem érezzük kötelezőnek a társadalmi interakciós szabályok nagy részét. A weben szerveződött közösség tehát egyfelől szabadabb, de másfelől sokkal ellenőrzöttebb, és könnyebben manipulálható, mint a valós, kezdve azzal, hogy az online-ada-

tokat bármikor módosítani lehet pár gombnyomással. A legjobb megoldás az lenne, hogy maximális erkölcsre nevelni mind a fizikai, mind pedig a jogi személyeket, hogy ne éljenek vissza a nekik ilyen vagy amolyan módon kiszolgáltatottak jóhiszeműségével, ámde ez, mint több ezer éves írott történelmünk bizonyítja, mondhatni kivitelezhetetlen feladat. A médiának, jelenünk egyik legbefolyásosabb közéleti tényezőjeként országnézet kellene vállalnia abban, hogy erkölcsössé, tehát hosszú távon életképesé tegye a valós és virtuális közösségeket, de ehelyett, mint látjuk: a közösségek minél nagyobb mértékű virtualizációját szeretné elérni, csökkenteni a személyek közti kommunikáció információértékét, és olyan versenyhelyzetekbe sodorni az információáram résztvevőit, ahol úgy tehetnek szert előnyre másokkal szemben, ha immorálisan viselkednek. Az oktatás után a média is kudarcot vallott, és sajnos: ez a kudarc nem javítható ki pár gombnyomással.

Péter Árpád

Száz szó

Dél-Koreai reklámfilmhős lett abból a nagymamából, akinek a 960. próbálkozására sikerült levezgáznia autóvezetésből. A 69 éves nőt a Hyundai autógyár szemelte ki magának, miután páratlan figyelem kísérte az egész országban az asszony kitarását, sőt, esetét a világsajtó is – többek közt szerény rovatunk – felkapta. Páratlan vizsgarutinjának köszönhetően nem kellett eljutnia az ezer vizsgáig. Az autósiskola virágcokorral köszöntötte törzstanulóját a jogosítvány átvételekor. Oktatója szerint nem kell félni, a néni nem lesz az utak réme, mivel a gyakorlati részben ment neki, mint az elmélet. A Hyundai reklámfilmjében való szereplésért amúgy szép summát vághat zsebre a nagymama. Közvetve ugyan, de visszakapja az iskola-pénzt.

(szücs el)

Röviden

Bukarestben lép fel David Guetta

Október 15-én Bukarestben lép fel „a földkerekség jelenleg legnépszerűbb DJ-je”, David Guetta (*képünkön*). A Deadcode Production exkluzív nemzetközi rendezvénysorozata, a DIAMOND SERIES keretében a francia szupersztár Bukarest mellett Pozsonyban, Debrecenben és Prágában is fellép. Az ese-

ménynek Románia egyik legnagyobb rendezvénycarnoka, a Romexpo biztosít helyet. Guetta negyedik szerzői albuma a tavaly augusztusban jelent meg *One Love* címmel. A nagylemez világszerte hónapok óta ostromolja a dance chartok és lemezadási listák élmezőnyét, az album legütösebb dalai pedig állandó főműsoridős szereplői a zenei televízióknak és -rádióknak.

Showbusiness-illat a Sun-tól

A showbusiness illatát rejtő parfümöt dobott piacra a *The Sun* brit bulvárlap, hogy ezentúl az egyszerű emberek is magukba szívthassák a vörös szőnyeg hangulatát. A Buzz Eau de Parfum fantázianévre keresztelt parfüm a világ egyik vezető illatszakerítője, Roja Dove közreműködésével készült, aki Sarah-Jessica Parker stílusát, Sophia Loren lehengerlő kisugárzását, Beyoncé Knowles magával ragadó pimaszságát és Cheryl Cole „egy lány a szomszédból”-jellegű báját igyekezett összegyűjteni egyetlen illatorgiává. A friss citrusfélék, az érzéki jázmin, a vidám vanília és szantálfa illatát magába rejtő parfüm 50 milliliterre 59 fontba kerül.

Apróhirdetés

Eladó Tusnádfürdő déli bejáratánál, szép környezetben, fákkal egy 3000 m²-es telek, rendezett iratokkal, víz-, villany-, gázbevezetési lehetőségekkel. Kiválóan megfelelő panzió vagy hétvégi ház építésére is. Ár: 10 euró/m². Telefon: 0745-312 511.

Csikszeredában eladó kétszobás földszinti lakás, saját hőközponttal, teljesen felújítva. Adottsága bármilyen tevékenységnek megfelel. Telefon: 0749- 788 109 vagy 0744-477 044.

Kiadó 3 szobás (nappali, dolgozó, háló, tágas konyha, 1 fürdőszoba) felújított, bútorozott, teljesen felszerelt (hűtő, mosógép, TV, légkondicionáló, internet/kábeltevé) lakás Bukarestben a Drumul Taberei negyedben. Ár: 300 euró/hó. Lehetőleg hosszú távra. Érdeklődni lehet a 0723-965 601 számon.

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK

2010. szeptember 9.

A nap filmjei

TV2, 22.20

S.O.S. szerelem!

Péter egy társkereső-ügynökség igazgatója. Cége, az S.O.S. szerelem! tehető kliensek problémáinak megoldására szakosodott. Egészen addig, amíg Tomi, a dúsgazdag, de kőbunkó ügyfél esetében csődöt nem mondanak. Tomi reménytelenül szerelmes Veronikába, a bájos óvónőbe, de még az S.O.S. szerelem! segítségével sem képes meghódítani őt.

m1, 22.35

Elopott élet

A 17 éves Graziella egy eldugott szicíliai faluban él szüleivel és a közeli kisváros mosodájában kezd el dolgozni. Egy decemberi estén azonban a család hiába várja őt haza a munkából, csak a holttestét találják meg néhány nap múltán a közeli várom tővében. A csendőrség csak ímmel-ámmal lát a nyomozáshoz, ám Graziella bátyja megfogadja, hogy felkutatja testvére gyilkosát.

Antena 1, 23.30

Örvénylő vizeken

A fotós Jean megérkezik a New Hampshire partjai közelében fekvő Smuttynose-szigetre, hogy felderítsen egy több, mint száz évvel korábban elkövetett bűntényt. 1873-ban brutálisan meggyilkoltak két fiatal norvég bevándorló lányt. Egy harmadik, Maren Hontvedt túlélte a tragédiát. A gyilkossággal Louis Wagnert vádolták, a férfit halálra ítélték és kivégezték.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc **9.00** Hírek **10.00** Napközben **12.05** A Hely **12.30** Vendég a háznál **13.01** Déli harangszó **13.30** Magánhangzó **14.04** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek **15.05** Arcvonalok **15.35** Tér-idő **16.00** Közelről **17.15** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.03** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.00** Hírek **20.50** Jó éjszakát **21.00** Hírek **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történetei **23.00** Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradó, Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó **13.00** Híradás, Zenés üzenetek **14.00** Délutáni váltás **16.00** Híradás, Sport Rádióújság

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hangoló **9.50** Hírek, műsorismertetés **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Mozgástér **17.00** Nap-óra **17.30** Rockmalom **17.55** Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.20 Gazdakör **6.45** Megyejáró **7.00** Hattól Nyolcig **9.00** Második esély (am.-mex.-kol. sor.) **10.00** Derrick (német krimisor.) **10.55** Magyar első **11.20** Ghymes (portréf.) **11.50** Szerelmes földrajz **12.30** Kívánságkosár **15.00** Híradó **15.10** Női pulzus **15.40** Magyarország kincsei **15.50** Titok koncert (koncertf.) **16.40** Miért éppen Magyarország? **17.15** Győztesek Világa **17.45** Zorro (am. sor.) **18.15** Térkép **19.00** Híradó **19.35** Mese - Jamie és a családlámpa **19.55** Duo Vadis? (olasz sor.) **21.00** Híradó **21.05** Közbeszéd **21.30** Floyd Olaszországban **22.00** Diplomata vadász (magyar sor.) **22.50** Sport hírek **23.00** Számvetés (dok. sor.) **23.45** Pengető **0.50** Híradó (ism.) **1.15** Talpalatnyi zöld (ism.) **1.45** Váltó Extra (ism.)

TVR 1

7.30 Az első órában **8.00** Az ezüst vadló **8.30** Miacarabefana.it (sor.) **9.00** Egyszerűen izletes **9.10** Nézd Románia! **9.15** A világ palotái **9.45** A természet nagy eseményei **10.15** Szerelmi bizonyíték (sor.) **11.15** Kontra generáció (ism.) **12.05** Szerelmek a képernyőn túl **12.15** Mondd mi fáj **12.50** A legendás doktor Hur Jun (ism.) **13.50** Zsebtörténetek **14.00** Hírek **14.45** Egyszerűen izletes **15.00** Teleshopping **15.30** Akzente **17.00** Közérdek **18.00** Jocker, Loto 5/40, Loto 6/49 és Noroc sorsolás **18.25** Győzd le az árvizet! **18.35** A legendás doktor Hur Jun (sor.) **19.35** A világ hercegnői **20.00** Hírek **21.10** Hölgyek levendulában (angol f. dráma) **23.00** CSI: A helyszínelők (sor.) **0.00** Hírek **0.15** Grey anatómiája (sor.)

VIASAT 3

8.55 Gyilkos sorok **9.55** Veronica Mars (sorozat) **10.55** Doktor House (sorozat) **11.55** Széfbe zárt igazság (ismétlés) **14.10** Monk (sor.) **16.05** CSI (sorozat) **17.00** Alice új élete (sorozat) **18.05** Gordon Ramsay **19.05** A narancsvidek (sorozat) **20.00** Doktor House (sorozat) **21.00** Jóbarátok (vígjáték sorozat) **21.30** CSI: New York-i helyszínelők (sorozat) **22.30** CSI: Miami helyszínelők (sorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok **6.23** Kárpát Expressz **6.50** Ma Reggel Közéleti műsor **10.00** Úditó Szilágyi Tibor műsora **10.55** Nappali **13.01** Híradó **13.18** Sport hírek **13.30** Kárpát Expressz **14.00** Összhang **14.30** Együtt **15.30** Ájtáró **16.00** Majd a DNS **16.30** A vízilabda Puskása (dokumentumf.) **17.25** Híradó **17.35** Körzeti híradó **17.50** Teadélután **18.50** Mindig zöldebb (auszt. sor.) **19.40** McLeod lányai (auszt. kaland sor.) **20.30** Híradó este **20.55** Sport hírek **21.05** Már egyszer tetszett! **22.05** Az Este **22.25** Elopott élet (filmdráma, 2008) **0.25** Szélesvázson **0.55** Hírek **1.00** Sport hírek **1.15** Ez történt Ma reggel (ism.) **1.45** Talpalatnyi zöld (ism.) **1.45** Váltó Extra (ism.)

TVR 2

7.00 Familie Dr. Kleist (sor.) **8.00** Fraser és a farkas (sor.) **9.00** Arabela (sor.) **10.00** Hírek, Sport **10.15** Szabad a szembejövő sáv (ism.) **11.15** David Attenborough: Élet hidegvérrel **11.45** Lehet, hogy nem tudtad **12.00** Hírek **12.45** Népi pihenőhelyek **13.45** Teleshopping **14.30** Arc és hasonlóság (ism.) **15.00** Együtt Európába **16.00** Familie Dr. Kleist (sor.) **17.00** Fraser és a farkas (sor.) **18.00** Euronews híradó **18.15** Győzd le az árvizet! **18.30** David Attenborough: Élet hidegvérrel **19.00** Kaland Bt. (kan. sor.) **20.00** Esküdt ellenségek (krimisor.) **21.00** Sikerkép **21.30** A térképen túl **22.00** Hírek **23.10** Memento (am. thrill.) **1.10** Az én költségvetésem (ism.) **1.35** A Juarez-i szűz (am. krimi) (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **10.00** Pontos sportidő (live) **12.00** Sport.ro Hírek **13.10** Pontos sportidő **14.10** Külön kiadás **15.00** Sport.ro Hírek **16.00** Komolyan (live) **17.00** Pontos sportidő (live) **18.00** Cosma műsora **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.05** Információ (live) **21.00** Sport.ro Hírek **22.00** Wrestling WWE PPV SummerSlam **1.00** Sport.ro Hírek

m2

6.50 Ma Reggel **10.00** Srpski Ekran **10.25** Unser Bildschirm **10.55** A kölcsönkapott Föld **11.20** A magyar kutya az életem (argentín sor.) **11.45** Szép otthonok, remek házak **12.10** Retrock: Beatrice 1992 **12.30** Aphrodité **13.01** Híróra **13.02** Híradó **13.16** Sport hírek **13.30** Kárpát Expressz **13.55** Záróra **14.45** A mizsa csókja és a magyarok **15.40** Sant' Angelo - Egy kórház hétköznapjai **16.35** Egy lépés előre (sor.) **17.25** Bűvölet (sor.) **18.15** Magyar retro **19.10** Ájtáró **19.40** Inami **20.00** Don Matteo (olasz krimisor.) **21.00** Híradó este **21.21** Sport hírek **21.30** Don Matteo (olasz krimisor.) **22.25** Montalbano felügyelő (olasz krimisor.) **23.15** Záróra **0.05** McLeod lányai (auszt. sor.) **0.50** Mindig zöldebb (auszt. sor.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.) **7.00** ProTv hírek, sport **9.55** Könyvbemutató **10.00** Damaszkusz kincse (olasz kalandfilm, 1998, ism.) **12.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) **13.00** ProTv hírek, sport **13.45** Született bankrablók (auszt. filmdráma, 2008) **16.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) **17.00** ProTv hírek, sport, időjárásjelentés **17.45** Happy Hour - szórakoztató műsor **19.00** ProTv hírek, sport, időjárásjelentés **20.30** Őlve vagy halva (amerikai akciófilm, 1990) **22.30** ProTv hírek, sport, időjárásjelentés **23.00** Odaát (amerikai akciófilm-sorozat) **0.00** Őlve vagy halva (amerikai akciófilm, 1990) (ism.) **1.30** ProTv hírek, sport, időjárás (ism.) **3.00** Odaát (amerikai akció sorozat) (ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop **7.00** ittHON (ism.) **7.25** Fókusz (ism.) **7.55** Reggeli Ébresztőshow **10.05** Te vagy az életem (argentín sor.) **11.05** Top Shop **13.00** RTL Klub Híradó - Déli kiadás **13.10** ASZTRO Show **14.30** Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel **15.40** Celeb vagyok, ments ki innen! (reality show) **17.15** 112 - Életmentők (német akció sor.) **17.50** 112 - Életmentők (német akció sor.) **18.20** A szerelem rabjai (argentín sor.) **19.30** RTL Klub Híradó **20.05** A Széf - Ki viheti el a milliárdokat? **21.05** Fókusz **21.40** Barátok közt (magyar sor.) **22.20** S.O.S. szerelem! (magyar rom. vígj., 2007) **22.00** Közben: Kenőrsorolás **0.30** Bostoni halottképek (am. krimisor.) **2.00** Tények Este **2.15** EZO.TV **2.55** Gyilkos cápák 3. (am.-izr.-dél-af. akcióthrill.) **4.30** Szentek kórháza (auszt. sor.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés **8.00** Jó reggelt - Razvan és Dani műsora **10.00** Sajtószemle - Mircea Badea-val **11.15** Columbo - Gyilkosság hangjegyekkel (amerikai krimi, 2000) **13.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **14.00** Film **16.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **17.00** Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora **19.00** Híradó, Sport, időjárásjelentés **20.30** A vénlegény - szórakoztató műsor **22.30** Híradó, Sport, időjárásjelentés **23.30** Örvénylő vizeken (amerikai-francia-kanadai thriller, 2000) **1.30** Egy rémrendes család (amerikai vígjáték sorozat) **2.15** Híradó, Sport (ism.) **3.00** Titkok a paradicsomban (görög sorozat) **3.45** Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora (ism.)

TV2 TV 2

7.00 Segíts magadon! **7.25** Tények Reggel **8.00** Mokka **10.00** Stahl konyhája **10.10** Babapercek **10.20** Televíz - Telefonos játék **11.15** Teleshop **12.55** Az életem túl (am. krimi) **14.30** Kvízjó **16.00** Szentek kórháza (auszt. sor.) **17.00** Egy tini naplója (német vígj. sor.) **17.30** Elbűvölő szerelem (mex. sor.) **18.30** Árva angyal (mex. sor.) **19.30** Tények **20.05** Édesnégyes - A TV2 randi-műsora **21.10** Aktív - A TV2 magazinja **21.45** Jóban Rosszban (magyar sor.) **22.20** S.O.S. szerelem! (magyar rom. vígj., 2007) **22.00** Közben: Kenőrsorolás **0.30** Bostoni halottképek (am. krimisor.) **2.00** Tények Este **2.15** EZO.TV **2.55** Gyilkos cápák 3. (am.-izr.-dél-af. akcióthrill.) **4.30** Szentek kórháza (auszt. sor.)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera **7.30** Senki sem tökéletes (román vígj. sor.) (ism.) **8.00** Galileo **8.20** Sport Florentínával **8.30** Teleshopping **9.15** Vírus a fedélzeten (am. akcióf., 2007) **11.30** Ház, építés, design **12.00** A Kiss FM-es sál **12.30** Teleshopping **13.15** Kandikamera **13.30** Teleshopping **14.00** Vírus a fedélzeten (am. akcióf., 2007), 2. rész **16.00** A cseresznye a tortán (reality show) **17.00** Lököttek (román vígjáték sor.) (ism.) **18.00** Hírek, sport **19.00** Fókusz Sport **19.30** A cseresznye a tortán (reality show) **20.30** A skorpió megszelídítte (reality show) **21.30** Focus Monden (ism.) **22.15** Lököttek (román vígjáték sor.) **23.00** Foglalkozása: Fejvadász (amerikai akcióf.) **1.00** Hírek (ism.) **2.00** Lököttek (ism.)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) **7.30** Lapzártá (ism.) **8.00** Híradó **9.05** Rájátszás (ism.) **10.05** Keresztmetszet (ism.) **11.00** Riportmagazin **11.05** BBC Click (ism.) **11.30** Negyedik (ism.) **12.05** Vonalban Interaktív politikai show-műsor **13.00** Déli híradó **13.30** Hungarorama **14.05** Lapzártá (ism.) **14.30** Paletta (ism.) **15.05** Befutó (ism.) **15.30** GyógyHír (ism.) **16.05** Vetítő (ism.) **17.05** Arcok a liftben (ism.) **17.30** Paletta (ism.) **18.00** Híradó **18.30** Soroló **19.05** Vonalban Interaktív politikai show-műsor **20.00** Híradó **21.05** Rájátszás **22.00** Híradó **22.35** Lapzártá **23.05** Sziluett (ism.) **0.05** BBC Híradó (ism.) **0.30** A vidék magazinja

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség **7.00** Egyszer egy ilyet vezetni! - A modell kódja: Daisy **8.00** Újjáépítők **9.00** Autókereskedők **9.30** Hogyan működnek a gépek? **10.00** Piszkos munkák **11.00** Nagy durranások - Fort William **12.00** Micsoda szerszám - Megsemmisítők **13.00** A túlélés törvényei - Dominikai Köztársaság **14.00** Ötödik sebesség **15.00** Végzetes másodpercek **15.30** Hogyan készült? **17.00** Állítólag - Gyilkos kábel **18.00** Végzetes másodpercek **19.00** Gigászi építmények **20.00** Túlélés törvényei - Oregon **21.00** Hogyan készült? **22.00** Végzetes másodpercek **23.00** Halalos fogás - Újoncok **23.30** Piszkos munkák **0.30** Verminatorok - Egy irtó jó csapat, Horrorpadlás **1.30** Vészhelyzet a Bering-tengeren **2.30** Végzetes másodpercek

HÁLÓZAT

10.00 Terhes torna **10.30** Teleshop **11.00** Zodiákus **12.00** Teleshop **14.30** Business-mix magazin **15.00** Szentföldi szent helyek üzenete **15.30** Holand-Spanyol döntő **15.45** Tünde **16.00** Zodiákus **18.00** Biztonsági Zóna **18.30** Infománia **19.00** Helyszín **19.30** Nagypapa karácsonyra (kanadai film) **21.35** Hírhaló **22.00** Véres küzdelem (am. akcióf.) **0.00** Az extrém igazság (amerikai film)

Szeptember 8., szerda

Az év 37. hete és 251. napja, hátravan 114 nap

Ma **Adrienn** és **Mária** nevű olvasóinkat köszöntjük. Az Adrienn név az Adriana franciás alakja. Jelentése: (a Velence tartományban levő) Hadria városából való. A Mária bibliai eredetű női név. Eredeti héber formája Mirjam volt, ez a görög és latin bibliafordításokban módosult. Jelentése: mirha, az ókor egyik legdrágább illatszere. Holnap **Ádám** napja van.

Évfordulók

- 1926-ban Németország belép a Nemzetek Szövetségébe (Népszövetség).
- 1930-ban Richard Drew kifejlesztette a celluluxot.
- 1954-ben megalakul a SEATO (Southeast Asia Treaty Organization, a Délkelet-ázsiai Szerződés Szervezete).
- 1965-ben az UNESCO ezt a napot az írástudatlanság elleni küzdelem napjává nyilvánítja.
- 1991-ben Macedónia elszakad Jugoszláviától, és

kikiáltja függetlenségét.

Vicc

A nő olyan, mint az olimpiai érem: Rengeteget küzdesz érte, aztán egy életen át lóg a nyakadon...

Recept

Tojásos tökfőzelék
Hozzávalók: 1 kg gyalult tök, 3 db tojás, 3 evőkanál olaj, 1 nagy fej vöröshagyma, 1 teáskanál pirospaprika, só (ízlelő szerint).
Elkészítés: A tököt megsózzuk, és összekeverve állni hagyjuk fél óráig. Közben a megtisztított és apróra vágott vöröshagymát a felforrósított olajon üvegesre fonnyasztjuk, majd a tűzről lehúzáva belekeverünk egy evőkanál vizet. A levét eresztett, gyengén kicsavart tököt ráteesszük a hagymás-paprikás olajra, fedő alatt, gyakori keverés közben puhára pároljuk. A tojásokat habosra felverjük, és a már puha főzelékhez keverjük. Ezután már csak addig hagyjuk a tűzön, amíg a tojás megkocsonyásodik.

Gondolatjel

Visky István rovata

A *fiatalság tulajdonképpen nem más, mint a tragédiák átélésének és emlékeztetének hiánya. Amikor valakinek nehéz az élete és a boldogság ritkaság, akkor hirtelen és visszafordíthatatlanul megöregszik. A baj és a bánat, a szenvedés és a csatlós megvéníti a lelket. Vanak gyermekek, akik már megöregedtek, még mielőtt egyáltalán felnőttek volna. Az ő tragédiájuk fájdalmasabb bármelyik más tragédiánál. Mert akinek az életét tőri ketté egy tragédia, az legalább emlékeiből élhet, de aki nek még az sem adatik meg, hogy éljen, mielőtt a tragédia bekövetkezik, az mindenkinél szánandóbb és nyomorultabb. Aki fájdalmat okoz egy gyermeknek, az egy világot tör össze.*

Horoszkóp

- KOS (III. 21.–IV. 20.)**
 A kommunikációra tereli a hangsúlyt az újhold. Mostani kapcsolata hosszan tartó örömforrás lehet. Legyen nyílt, érzelmeit fejezze ki egyszerűen.
- BIKA (IV. 21.–V. 20.)**
 Az újhold pénzbevételre és jó befektetésre ad segítséget. Környezetében népszerű. Barátait részeseítse egyszerű vendéglátásban.
- IKREK (V. 21.–VI. 21.)**
 Az újhold energiátöbbletet ad. Energikusságát érdemes olyan tevékenységre fordítani, ami más, mint a mindennapok taposalmála.
- RÁK (VI. 22.–VII. 22.)**
 Ne aggódjon, ha azt tapasztalja, hogy párja nem ért egyet Önnel mindenben. Véleménykülönbségek esetén sem történik semmi különös.
- OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)**
 Apró-cseprő házi munkák szakadnak a nyakába. Hajlamos lesz a hisztire, és ha besokall, fogja magát, csapot-papot otthagya keres más elfoglaltságot.
- SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)**
 A születésnapját ünneplő Szűzjegyű hangulata fellegekben jár. Remek a humora, melynek segítségével legyőz minden akadályt.

- MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)**
 Az újhold arra serkenti, hogy energiáit összeszedve, a nagyobb bevételre összpontosítson. A földközben járó Hold a kezére játszik. Olyan pénzhez juthat, amiért nem kell dolgoznia.
- SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)**
 A Skorpió alapvető tulajdonsága a kalandvágy. Mindennek tud örülni, ami az utazással kapcsolatos. Az összes lehetőséget meg kellene keresnie.
- NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)**
 Kevésbé érzékeny, mint év elején volt. Ellenfelei pletykákkal próbálják lejáratni, de most a hazug rágalmak ellen védekezést élvez.
- BAK (XII. 22.–I. 20.)**
 Az újhold rengeteg energiával, lelkesedéssel tölti fel, Hasznos ötleteit sorra sikerre viheti. Jókedvével, humorosságával barátait lenyűgözi.
- VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)**
 Az újhold rendkívül fogékonyra teszi minden Új dolog iránt. Szeret csinosan, divatosan öltözködni, most alkalma adódik szép holmik kedvező vásárlására.
- HALAK (II. 20.–III. 20.)**
 Az újhold megerősíti Önben az optimizmust, felébreszti a szenvedély lobogását. Jóval többet teljesít, mint máskor. Kedvese nagyra értékeli vonzerejét.

Ma

A következő napok időjárása

Csütörtök: Gyakran erősen megnövekszik a felhőzet, és sokfelé valószínű eső, zápor, zivatar.
 Péntek: Általában erősen felhős vagy borult lesz az ég, szórvaosan várható eső, zápor, zivatar.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	25°C	16°C
Brassó	22°C	11°C
Bukarest	27°C	16°C
Csikszereda	22°C	11°C
Kolozsvár	21°C	14°C
Marosvásárhely	22°C	15°C
Nagyvárád	25°C	16°C
Szatmárnémeti	16°C	15°C
Temesvár	26°C	16°C

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Eleinte Erdély középső és északi tájain még többfelé várható eső, zápor, majd napközben a többször megnövekvő felhőzetből csapadék nem valószínű. Délén több, másutt csak néhány óras napsütés várható.

***	TELJESEN BETAKAR	EDWARD BECÉZVE	RÉSZES-RAG	CITIZIN JELE	LABDÁT ELVESZ AZ ELLENFEL ELOL	***	FONTOS VITAMIN	SAJÁTOS KIFEJEZESI STILUS	ALKOHOLT KEZVELO
FERFINEV						FECSEK-NEV ...TART: BECSUL			
POLDINI ...; ZENE-SZERZO				KÖLN FELE! MÉLY TISZ-TELET			KETTÓS BETU NŐI NEV		
FLUOR VEGYJELE		KITAMASZT MAGYAR OPTIKAI MŰVEK							
ZSEMLE KÖZEPÉ!			LECKÉT BEVAGÓ CSISZOLO-SZER						
EGÉSZ SÉGRE KÁROS SZOKAS									
***	NÉPDAL-ÉNEKES (GÁBOR) ÖSVEZÉR								OLASZ NOB-JEL
ÉN, TE, ...		GÖNYÖLEG LEKVÁR					TE ÉS ÉN UMBRIA RÉSZÉ!		
AZSIAI BERKOCSI						HUSANG ÁGYLAB!			
HALÓT KÉSZÍT A POK				NŐI KO- LÓSTOR					

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
 013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
 Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
 Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
 Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
 Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
 Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
 Bogdán Tibor (Háttér)
 Darvas Beáta (Kultúra)
 Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
 Turós-Jakab László (Sport)
 Farkas István (Média)
 Orosz Anna (Életmód)
 Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
 Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók:
 Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
 Tofán Levente

Grafikus:
 Horváth István

Tördelőszerkesztők:
 Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
 Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
 Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos:
 Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Rómán Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalvánnyal (mandat postál) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
 1 hónapra 15 lej,
 3 hónapra 38 lej,
 6 hónapra 75 lej,
 12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
 ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

Paprika rádió
 fülön csíp
 95,1 fm

r · a · d · i · o
 88 f M

Sláger Rádió
 fm 105.9
 A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
 RADIO 88.3 fm
 naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között a világhálón:
 www.agnusradio.ro

rtm
 MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
 98.9 FM

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
 ahol talál a szó

Csalódott magyar hölgyek

Vízilabda

T. J. L.

▶ A magyar női vízilabda-válogatott 12-9 (3-2, 4-3, 4-2, 1-2) arányú vereséget szenvedett az oroszoktól a zágrábi Európa-bajnokságon, így nem jutott be az elődöntőbe, s ma az ötödik helyért játszhat a spanyolokkal. A zágrábi Mladost-uszoda 33-as medencéjében a magyarok nem tudtak megszabadulni „oroszkomplexusuktól”, és csak futottak az eredmény után. Drávucz 4, Kisteleki D. 2, Tóth, Keszthelyi és Takács pedig 1-1 gólt szerzett.

„Mérhetetlenül dühös vagyok! – fakadt ki Petrovics Mátyás szövetségi kapitány a meccs utáni nyilatkozatában. – Összeszedetten, jól védekeztünk gyakorlatilag a mérkőzés egészében, s a támadójátékunk sem volt rossz. Viszont éppen amitől óvtam a lá-

Drávuczéknak korábban a németek ellen sem ment, a magyar lányok az oroszoktól is kikaptak

Fotó: MTI

nyokat, az következett be: az oroszok egyik fő fegyverüket háromszor is alkalmazni tudták, lefor-

dultak rólunk, s ahelyett, hogy visszajöttünk volna a meccsbe, buta hibák miatt hátrányba kerülünk, és nem tudunk fordítani. Rutinos játékosaink vitték ezúttal is a csapatot, de a megkezdett fiatalításról ezután sem mondunk le.” A másik ágon az olaszok 10-9-re nyertek a spanyolok ellen, így ők jutottak a legjobb négy közé. Az elődöntőben olasz-görög és orosz-holland párharcokat rendeznek.

A csoportelsőként zárt magyar férfi válogatott hétfő éjfélig kimenőt kapott, miután a szakezetés

úgy ítélte meg, hogy az egynapos szabadság mindenképpen ráért a játékosokra. A Kemény-gárda váltakozó színvonalú teljesítményt nyújtott a csoportban. A folytatásban kiegyensúlyozottabb pólo szükséges, annál is inkább, hogy az elődöntőben kiszámíthatatlan csapat következik, az olasz, vagy a német válogatott, amelyek összecsapása lapzártá után fejeződött be.

A románok is megtudták, hogy kívül játszanak holnap a 7-10. helyezettek tornáján: Törökország 9-6-ra nyert Macedónia ellen. ◀

Magyarok és románok a statisztikákban

A férfi-torna csoportkörének 30 mérkőzésén 522 gól esett ami 17,4-es átlagnak felel meg. Az egyéni góllövő-listát a folytatásig a román Cosmin Radu és a szerb Vanja Udovicic vezeti, egyformán 13 találattal. A szerb Andrija Pralinovic 12, a magyar Biros Péter és két montenegrói játékos, Mladjan Janovic és Boris Zlokovic pedig egyaránt 10-10 gólt szerzett öt csoportmérkőzésén. A hölgyeknél pillanatnyilag az orosz Sofija Konuh vezet 12 találattal, a görög Angeliki Gerolimou, továbbá két magyar, Kisteleki Dóra és Drávucz Rita egyaránt 11-11 gólt dobott, német Claudia Blomenkamp és a spanyol Blanca Gil pedig egyformán 10-et.

Még egy esély Mészároséknak

Kosárlabda

Turós-Jakab László

▶ Több tagszövetség javaslatára a kosárlabda kontinentális fóruma (FIBA Europe) módosította a jövő évi férfi kosárlabda-Európa-bajnokság lebonyolítási rendjét, így könnyebbé vált a magyarok dolga a pótszelejtezőben. A litvániai Európa-bajnokság mezőnyét a FIBA Europe 16-ról 24 csapatosra duzzasztotta, így – Montenegró, Nagy-Britannia, Belgium, Macedónia és Izrael után – további hét válogatott lett Eb-résztvevő, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Grúzia, Olaszország, Lettország, Lengyelország és Ukrajna. A Mészáros Lajos irányította magyar válogatott 3/5-ös mérleggel zárta az augusztusi selejtezőt, ezzel sereghajtó lett a 15 együttesből álló mezőny öttagú B csoportjában. A FIBA Europe-döntés értelmében a magyarok, a finnek és a portugálok vívhatnak körmérkőzést a két utolsó Eb-kvótáért, miután a kontinens tíz legjobb válogatottja, a címvédő spanyol, a szerb, a görög, a szlovén, a francia, a horvát, a német, a litván, az orosz és a török selejtezők nélkül jutott ki a baltikumi Eb-re. A hölgyek kvalifikációjában annyi változott, hogy ott is eltörölték a leggyengébbeket fenyegető osztályozót, így hat helyett 10 csapat – köztük a magyar és a román is – küzdhet majd a 2011-es lengyelországi részvételért. A 2011. június 18-án kezdődő Európa-bajnokság házigazdája Lengyelország, pontosabban annak három városa, Bydgoszcz, Katowice és Lodz. ◀

Magyar és román ifik diadala

Tenisz

T. J. L.

▶ Babos Tímea szetthátrányból fordítva nyert a juniorok nyitófordulójában a New Yorkban zajló amerikai nyílt teniszbajnokságon. A második helyen kiemelt magyar játékos 4-6, 6-3, 6-2-re verte a kínai Jang Cét.

Győzelemmel mutatkozott be Cristina Dinu is, aki 7-5, 6-3-ra nyert a 16. helyen kiemelt spanyol Maria-Teresa Torro-Flor ellen. Amennyiben a második fordulóban a japán Emi Mutagucsin is túljut, a román junior éppen Babossal játszhat a legjobb nyolc közé jutásért.

Babos és Dinu párosban is érdekelt. Előbbi az amerikai Sloane Stephenssel 6-0, 6-0-ra ütötte ki a Lauren Davis, Ulrikke Eikeri amerikai-norvég duót, utóbbi pedig, a paraguayi Veronica Cepede-Royg oldalán, a Rohanová-Schmiedlova cseh-szlovák kettős

ellen kezd. Kiesett viszont Zsiga Máté, a 12. helyen kiemelt magyar junior a belga Joris De Loore győzte le 7-5, 6-4-re. Zsiga párosban vigasztalódott, miután honfitársa, Fucsovics Márton oldalán 6-3, 6-3 arányban bizonyult jobbnak a Maxx Lipman, Mackenzie Mcdonald amerikai duónál.

A felnőtteknél a korábbi ötszörös győztes svájci Roger Federer (2.) könnyed játékkal jutott a legjobb nyolc közé, miután 6-3, 7-6 (4), 6-3-ra nyert az osztrák Jürgen Melzer (13.) ellen. A 16-szoros Grand Slam-győztes klasszis következő ellenfele az a Robin Söderling (5.), akitől a Roland Garroson vereséget szenvedett. A svéd 4-6, 6-3, 6-2, 6-3-ra verte a spanyol Albert Montanest (21.). További eredmények: Novak Djokovic (szerb, 3.) – Mardy Fish (amerikai, 19.) 6-3, 6-4, 6-1 Gaël Monfils (francia, 17.) – Richard Gasquet (francia) 6-4, 7-5, 7-5. A felső ágon ma további négy

mérkőzést rendeznek. Az első számú favorit, Rafael Nadal honfitársával, Feliciano Lopezel (23.) találkozik, s ha nyer, újabb spanyol, a David Ferrer (10.) – Fernando Verdasco (8.)-párharc győztese kerül újtába. A svájci Stanislas Wawrinka (25.) Az amerikai Sam Querreyjel (20.), az orosz Mihajil Juzsnij (12.) pedig az ibér Tommy Robredóval játszik egy helyért a legjobb nyolc között.

A hölgyeknél már ismert a negyedöntők párosítása: a dán Caroline Wozniacki (1.) a szlovák Dominika Cibulkovával (11.), az észt Kaia Kanepi (31.) az orosz Vera Zvonarjovával (7.), az olasz Francesca Schiavone (6.) Az amerikai Venus Williamszel (3.), az ausztrál Samatha Stosur (5.) pedig a belga Kim Clijstersszel (2.) mérkőzik.

Cibulkova nagy csatában verte az orosz Svetlana Kuznyecovát (7-5, 7-6), Kanepi pedig három szettben a belga Yannina Wickmayert (0-6, 7-6, 6-1). A másik két nyolcaddöntő sima ügy volt, Wozniacki az orosz Marija Sarapován (6-3, 6-4), Zvonarjova pedig a német Andrea Petkovicón (6-1, 6-2) jutott túl.

A párosoknál a Horia Tecău – Robert Lindstedt román-svéd duó 6-7 (7), 6-3, 3-6 arányban alulmaradt az Eduardo Schwank Horacio Zeballos argentin kettőssel szemben, s a nyolcaddöntőben búcsúzott a Monica Niculescu, Shahar Peer román-izraeli duó is: 7-6 (9), 1-6, 2-6 az első helyen kiemelt Gisela Dulko-Flavia Pennetta argentin-olasz párossal szemben. Mindkét vesztes páros 25 ezer dolláron osztozik. ◀

Babos Tímea következő ellenfele várhatóan Cristina Dinu lesz

Röviden

Selymes az Astránál folytatja

Selymes Tibor lett az Astra új edzője, miután Mihai Stoichiță közös megegyezéssel bontott szerződést a ploiești-i alakulattal. A szakemberrel együtt két segédje, Gabriel Manu és Cezar Zamfir is otthagyta a Sportul Studentescet. A 40 éves Selymes korábban a Sopront és a Nagyszalontai Libertyt is edzette. A játékosok közül a dinamós jobbhátvéd Helder a Temesvárral, Valeriu Bordeanu pedig a Dinamóval kötött szerződést.

Új elnöke van a FIBA-nak

A francia Yvan Mainini lett a Nemzetközi Kosárlabda Szövetség (FIBA) új elnöke. Az 56 éves sportvezetőt Isztambulban – a vb helyszínén – egyhangúlag választották meg a 174 tagországot számláló szervezet első számú emberének a következő négy évre. Mainini az ausztrál Bob Elphinstont váltja a poszton.

Ma döntenek a Ferrari további büntetéséről

A Nemzetközi Automobil Szövetség (FIA) motorsport világtanácsa ma Párizsban hallgatja meg a Forma-1-es Ferrari csapat képviselőit, akik a Német Nagydíjon júliusban a korábban betiltott csapatutasítást alkalmazták. A hazai, monzai futamára készülő csapatot a hockenheimi GP versenybírói 100 ezer dollárra büntették, mert a viadalon a brazil Felipe Massa a rádióüzenetben kapott utasításnak megfelelően maga elé engedte akkor második csapattársát, a kétszeres vb-győztes spanyol Fernando Alonsót, aki végül megnyerte a futamot. A világtanács arról dönt majd, hogy elegendő-e a kiszabott pénzbüntetés vagy másképpen is szankcionálják a szabályszegést.

Kijelölték az asztalitenisz-keretet

A Magyar Asztalitenisz Szövetség (MOAT-SZ) elnöksége kijelölte a szombaton kezdődő csehországi Európa-bajnokságra utazó válogatott keretét. A nők közül Lovas Petra, Pergel Szandra, Póta Georgina és Tóth Krisztina utazik, míg a férfi csapatot Jakab János, Kosiba Dániel, Pázsny Ferenc és Zwickl Dániel alkotja, Muskó Péter pedig az egyéni számokban lesz érdekelt. Az Eb szeptember 19-ig tart Ostravában.

Budapesti Teniszgála

Október 30-án, szombaton harmadik alkalommal rendezik meg a Papp László Sportaréna-ban a Tennis Classics elnevezésű gálát, melynek egyik legnagyobb csillaga a nyolcszoros Grand Slam-győztes Ivan Lendl lesz. Taróczy Balázs versenyző az esemény sajtótájékoztatóján elmondta: a jelenlegi világranglistáról pályára lép majd a svéd Robin Söderling és a cseh Tomas Berdych is.

Negyeddöntőben az oroszok és a litvánok

Hatodikként az új-zélandiakat 78-56-ra legyőző oroszok jutottak be a legjobb nyolc közé a törökországi férfi kosárlabda-világbajnokságon. Kevéssel lapzártá előtt fejeződött be a Litvánia-Kína találkozó, eredmény 78-67.

Asztúria Hercege díj a világbajnokoknak

A nyári dél-afrikai futball-világbajnokságon diadalmasan spanyol válogatott kapja idén az Asztúria Hercege-díjat – jelentette be a zsűri kedden, Oviedóban. Az ibériai Nobel-díjként számon tartott elismerést odaitélő szakértők hozták, az aktuális világ- és Európa-bajnok együttes nagy főlényen előzte meg a spanyol Edurne Pasaban hegymászónőt és az etióp Haile Gebrselassie többszörös olimpiai és világbajnok hosszútávfutót.